

# ספר סַפַּת הַזוּהַר

דְּרָשָׁה בְּרַדְיוֹ 2000

דְּרָשַׁת הַתְּעוֹרְרוֹת לְיָמִים נוֹרָאִים וַיְמֵי חַג  
הַסְּפּוֹת - וְלַהֲלֻכּוֹת גְּלוּחַ הַזְּקֵן מִמָּאָה וְעֶשְׂרִים  
פּוֹסְקִים רֵאשׁוֹנִים וְאַחֲרוֹנִים, וְסִפּוּרִים נִפְלְאִים  
מִבְּ"ק אֲדָמוֹ"ר מִהֶאֱלָמִין שְׁלִיט"א

## פְּרִשְׁת וְזֹאת הַבְּרָכָה

י"ב תּשְׁרִי - עֶרֶב חַג הַסְּפּוֹת  
בְּיוֹם שְׁנֵי עֶרֶב חַג הַסְּפּוֹת י"ב תּשְׁרִי  
שְׁנַת תּשַׁע"ב לַפ"ק

16

יוצא לאור תּשְׁרִי תּשַׁע"ב לַפ"ק  
על ידי "מִפְּעַל הַזֵּהר הָעוֹלָמִי"  
נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש - 0548436784

## הוצאת:



### שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס  
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI  
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI  
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros  
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

#### מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,

ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

מכתבי הסכמה מגדולי ישראל, כבר באו בדפוס בשאר  
הספרים שהוצאנו לאור וזכרון אחד עולה לכאן ולכאן

### "מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

[hazohar.com@gmail.com](mailto:hazohar.com@gmail.com)



## מפְתָחוֹת

- א. נשאל כעת את פי האדמו"ר מהאלמין שליט"א, איך עברו במחצתו הימים הנוראים: ראש השנה, שבת תשובה ויום כפור, והאם למדו זוהר וכמה, וכן היכן שהה האדמו"ר באלו..... ו
- ב. סדר יום ראש השנה, שבת תשובה ויום כפור..... ו
- ג. יום הכפורים - שבת שבתון ..... פ
- ד. ספור על הרב הקדוש רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זי"ע ..... ט
- ה. כהכנה דרבה ליום טוב סכות הבא עלינו לטובה, מה רוצה מרן לומר לקהל הקדוש? ..... ט
- ו. ספר זהר והספה הזהר לחג הסכות..... י
- ז. אין לנו "נוי ספה" יותר נאה מזה של למוד זהר הקדוש בספה..... יא
- ח. מה אנחנו יכולים ללמוד מהארבע מינים?..... יא
- ט. מה הן הסגלות של הספה הקדושה?..... יב
- י. אם נגזר על האדם גלות, בזכות הספה מתמתק ממנו כל גזרת הגליות וזוכה להנצל ממהגהנם ומחבלי משיח, ובנדאי אם ילמד זוהר הקדוש בספה..... יג
- יא. "ב שיערי גן עדן - שכל המפיץ הזהר הקדוש זוכה לכך..... יג
- יב. ההבטחות הגדולות של הרשב"י..... יג
- יג. מה הספה מלמדת אותנו?..... יד
- יד. המאזינים שואלים, הרב בבית הכנסת שלנו הולך בלי זקן, ואחד חסיד חב"ד שאל אותו, למה אתה לא מגדל את הזקן שלך? הרב ענה לו, כך הלכו בכל הדורות, אמנם יש חסידים שאוהבים זקן, אך מה זה קשור אלי. האם זה נכון?..... טז
- טו. ספר זקן ישראל כהלכתו..... יח
- טז. פרק א'..... יט
- יז. בענין גלות וגדול הזקן..... יט
- יח. פרק ב'..... כו
- יט. סרוק הזקן..... כו
- כ. נגיעת הזקן בשבת..... כו
- כא. הנחת שער הזקן בספר..... כו
- כב. לסוכב הזקן..... כו
- כג. סגולות על ידי הזקן..... כו
- כד. גלות השפה..... כז
- כה. פרק ג'..... כז
- כו. מסירות נפש לא לגלח זקן..... כז



## האדמו"ר מהאלמין - הגה"צ הרב שלום יהודה גרוס

האדמו"ר מהאלמין שליט"א, נולד בהונגריה, עלה לארץ בשנת תש"ו. **בשנת תשכ"ב** היגר לברוקלין. לפני 40 שנה. - **הקים הרבה ארגונים: בשנת תשכ"ה**, הקים וועד העולמי למען קדושת בית הכנסת, ונדפסו ספרים וקול קורא'ם. **בשנת תשכ"ו**, ערך מלחמה גדולה נגד המזוזות הפסולות, **בשנת תשכ"ז**, ערך מערכה גדולה נגד סימילאק מחלב עכו"ם, ומאז לראשונה יצרו סימילאק מחלב ישראל<sup>2</sup>. **בשנת תשכ"ז**, הקים ארגון הצלה, ונדפס ספר, וקול קורא'ם. **בשנת תשכ"ז**, ערך מערכה גדולה על שנכשלים באכילת תולעים בהכשר למהדרין מן המהדרין, **בשנת תשכ"ח**, ערך מערכה גדולה על אזהרת זמן קריאת שמע ותפלה<sup>3</sup>. **בשנת תשכ"ח**, הקים ארגון ובית דין צדק לכשרות וטהרת המקוואות<sup>4</sup>. **בשנת תשכ"ט**, יזם הדפיס והפיץ לראשונה חק לישראל שבועי, ונדפסו 54 פרשיות בודדות, ועשר כרכים. **בשנת תשל"ב-ב"ס"ב**, ערך מלחמה כבידה על כשרות השחיטה<sup>5</sup>, **בשנת תשל"ד**, הקים ארגון וועד הכשרות התאחדות הקהילות, ונדפסו 39 ספרים וקול קורא'ם. **בשנת תשל"ד**, הקים את הרעיון הדף היומי, ופרסמו כל שבוע בעיתונים על הרעיון של לימוד דף היומי, ונדפס גם כן במדריך לכשרות # 2. **בשנת תשל"ה**, ערך מלחמה גדולה למען קדושת השבת<sup>6</sup>. **בשנת תשל"ט-ט"ג**, ערך מלחמה כבידה על כשרות הניקור<sup>7</sup>, **בשנת תשמ"א-ס"ד**, ערך מלחמה כבידה על תיקון עירובין בארצה"ב<sup>8</sup>, **בשנת תשמ"ו** יצא לאור ספר הסכמות ומכתבים 1.296 מכתבים. **בשנת תשס"ג** שלח לארצינו הקדושה כמה מיליוני ספרים ועוד 320 אלף דיסקים [בכל דיסק לערך 500 ספרים] ונחלקו בחינם בכל הארץ, ול-150.000 חיילים בצבא. **בשנת תשס"ד** שלחו לא"י עוד 250.000 דיסקים של 7000 קבצים ספרים בחינם. **בשנת תשס"ד**, הקים מפעל עולמי ללימוד הלכה יומית מחבר ורמ"א, ונדפסו ספרי שו"ע מחבר ורמ"א, וקול קורא'ם, ומודעות בהרבה עיתונים. **בשנת תשס"ז** - 2006 עלה לארץ, הקים את "מפעל הזהר העולמי", ומאז פועל במסירות נפש, יומם ולילה, לזכות כל אחד מישראל בקריאה יומית של דף הזהר היומי, ובכך לממש בפועל את הבטחתם וצוואתם של רשב"י וגדולי הצדיקים, שבזכות הזוהר, יצא עם ישראל מהגלות ברחמים, והמשיח יבוא.

- בעהמח"ס: "אין ליכט פון תורה" - 887 חלקים, "אכילת מצות בישראל" - 7 חל', "אפיית המצות" - 3 חל', קובץ ספרי ארץ ישראל - 26 חלקים, "שמירת המצוות כהלכתן" - 58 חל', קובץ ספרי כשרות - 53 חל', "נפש ישעיה" על מאכלות אסורות - 7 חל', קובץ ספרי שחיטה - 26 חל', קובץ ספרי ניקור - 33 חל', קובץ ספרי שמירת שבת - 18 חל', קובץ ספרי מקוואות - 8 חל', "שמירת הברית" - 10 חל', "דברי תורה" עה"ת - 7 חל', קובץ ספרי סת"ם - 22 חל', קובץ ספרי קדושת ביהכ"נ - 17 חל', "מקדש מעט", "ואמרו אמן", "ענייית אמן כהלכתו", "יצחק לשוח", ועוד. "שכר ועונש" - 6 חל', "אור הזוהר" - 5 חל', "זוהר השבת" - 5 חל', "זוהר חק לישראל" - 5 חל', "מאורות הזוהר" - 15 חל', "תיקוני זוהר" - 2 חל', "תיקוני זוהר" - 29 חל', "זוהר היומי" - 6 חל', "זוהר היומי" - 12 חל', זוהר עם פירוש הסולם, זוהר היומי - 70 חל', "זוהר תורה" - 54 חל', "תיקוני הזוהר", "אדרא רבה" ו"אדרא זוטא" עם עוד 6 ספרים, "ספרא דמשכנא", "ספרא דצניעותא" ועוד. עלוני הזוהר - 39 חל', ועוד יותר מאלף ספרים וחוברות על הזוהר הקדוש. על כל הנ"ל,

**בשנת תשס"ז**, הקים בארץ ישראל מפעל הזוהר העולמי. ונדפסו קרוב ל-2000 ספרים חוברות וקול קורא'ם. - על הדברים הנ"ל פרסם ספרים וקול קורא'ם, בלשון הקודש, באידיש ובאנגלית, ובעוד הרבה שפות. - מפיץ מיליוני ספרי זוהר הדף היומי של הזוהר, ועוד, המחולק בתפוצה עצומה בבתי מדרשות וכנסיות, חנויות, קברי צדיקים, ארגונים גדולים, כגון ערוץ הידברות, בתי אב בכל רחבי הארץ ובחו"ל. - הקים את "קול הרשב"י" "קול הזוהר" לשמיעה של הזהר היומי, ושומעים דרשותיו. כיום מתגורר בבית שמש, מפיץ דרשותיו מידי שבוע ברדיו 2000, ומעביר הרצאות בכל רחבי הארץ. - מפעל הזוהר העולמי נחל לכיש 24/8 בית שמש, טל': 0548436784.

1. ונדפסו ספרים וקול קורא'ם.  
2. ונדפסו ספרים וקול קורא'ם.  
3. ונדפסו ספרים וקול קורא'ם.  
4. ונדפסו ספרים וקול קורא'ם.  
5. ונדפסו מאות ספרים וקול קורא'ם.  
6. ונדפסו ספרים וקול קורא'ם.  
7. ונדפסו מאות ספרים וקול קורא'ם.  
8. ונדפסו מאות ספרים וקול קורא'ם.



דְּרָשָׁה בְּרִדְיוֹ 2000

דְּרָשָׁה הַתְּעוֹרְרוֹת לְיָמִים נוֹרָאִים וַיְמֵי חַג הַסַּבּוֹת - וּלְהַלְכוֹת גְּלוּת הַזְּקֵן  
מִמָּוָה וְעִשְׂרִים פּוֹסְקִים רֵאשׁוֹנִים וְאַחֲרוֹנִים, וְסִפּוּרִים נִפְלְאוֹת  
מִכִּ"ק אֲדָמוֹ"ר מִהַאֲלָמִין שְׁלִיט"א



י"ב תשרי - ערב חג הסוכות

ביום שני ערב חג הסוכות י"ב תשרי  
שנת תשע"ב לפ"ק



קריין:

כבוד האדמו"ר מהאלמין שליט"א מחברם של יותר מאלף ספרים בכל שבילי התורה -  
תפילין, מזוזות, שבת, פטרויות, שחיטה, נקור, צניעות, טהרת המשפחה, מקנאות ועוד.  
הספרים על הזוהר הקדוש ועוד, אפטר ורצוי לקבל בחינם, אצל כבוד האדמו"ר בטלפון:  
0548-436784 ואצל המפיצים בכל הארץ, אפטר עושים הכל בהתנדבות.

האדמו"ר:

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחידא  
שם יו"ד ק"י בוא"ו ק"י ביחודא שלים (ה) בשם כל ישראל. לאוקמא שכינתא מעפרא,  
לעלוי שכינת עוזנו אם הבנים שמחה, ובהדין ספרא ספר הזהר, יפקון ישראל מן  
גלותא ברחמי. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו. ומעשה דינו כוננה עלינו. ומעשה דינו  
כוננהו.

ברשות הרבנים הגאונים, של מייסדי רדיו אלפים שליט"א, ומזפי הרבים המקרבים  
את אחינו בני ישראל לאבינו שבשמים ה' עליכם יחיו, שארגנו את השיעורים  
והדרשות, וברשות כל הקהל הקדוש הזה, יוסף ה' עליכם אלף פעמים ויברך אתכם  
כאשר דבר לכם, אמן.

אנחנו מיחלים ומצפים שמקידוש השם הגדול והנורא הזה היוצא מהצבור השומעים שלנו, נזכה לברכת: "וקבצנו יחד מהרה מארבע כנפות הארץ לארצנו", כביאת משיח צדקינו במהרה בימינו אמן.

מוצאי יום הכפורים תשע"ב.

\*\*\*

### קריין, שאלה:

נשאל קצת את פי האדמו"ר מהאלמין שליט"א, איך עברו במחצתו הימים הנוראים: ראש השנה, שבת תשובה ויום כפור, והאם למדו זוהר וכמה, וכן היכן שהה האדמו"ר באלו הימים?

### תשובת הרב:

קדם כל רציתי לברך את כל המאזינים, ואת כל אותם שלומדים זוהר הקדוש, ואת כל עם ישראל, בברכת שנה טובה ומברכת, שנת גאולה וישועה ופתקא טבא, ושיתמלאו כל בקשותיכם וכל תפילותיכם יתקבלו לרחמים ולרצון.

בימי ראש השנה ובשבת שלאחר מכן שהינו במירון, לשפוף שיח בימים הקדושים, אצל התנא האלוקי הרשב"י הקדוש ורבי אלעזר בנו זי"ע, ולפעל לכל כלל ישראל שנה טובה ומברכת, בזכות למוד ספרו הזהר הקדוש והתקונים, והתפלת שזכה להכניס את הזוהר הקדוש לכל בית יהודי בכל העולם כולו.

קצת נספר לכם מה היה סדר היום:

התחלנו להתפלל במנין של הנץ החמה כמנהג ותיקין בחדר של יעקב אבינו ע"ה, אחר כך תקעתי בשופר, ונגשתי לפני העמוד לתפלת מוסף בשני הימים של ראש השנה, ואם בכל השנה הנני אדם חלש, על אחת כמה וכמה בימים כאלו שתקעתי בשופר ונגשתי לפני העמוד, ועם כל זאת למדתי [בש"ש הימים הקדושים האלו] לערך 26 שעות זהר הקדוש, והכל בראותי נגד עיני את גודל הזכות של למוד זהר הקדוש, אם בשבת שעה של למוד הזהר הקדוש שזה מאה מליון שנות תורה, על אחת כמה וכמה, בראש השנה, שהוא הראש של כל השנה\* וכל השנה כלולה בשני הימים של ראש השנה ודאי שכל שעה שנה פי כמה.

§ הערות §

### א. רבי שמעון מתקן בראש השנה הכל

וזהו הענין הגדול להיות אצל הרשב"י בראש השנה, כי הוא היחיד שממתיק כל הדינים, כמו שאמר יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין, ובוודאי מי שנוסע אליו ולומד זוהר הקדוש, בוודאי מגן עליו ועל כל משפחתו, שיזכו לשנה טובה מתוקה ומברכת, אמן לקוטי מוהר"ן (קמא תורה ס"א): חדי רבי שמעון: ... נמתק על ידי זה על ידי תקון אמונת חכמים, שעל ידי זה נתרבין הספרים של התורה הקדושה, כי כל המתקות של כל הצמצומים והדינים,

הוא על ידי השכל כי כלם במחשבה אתברירו שהשכל הוא שרש הדינים, ושם נמתקים הדינים כי אין הדין נמתק אלא בשרשו, וכל דין וצמצום צריך שיהיה נמתק בשכל הש"ך לו, ששם שרשו ויש לכל צמצום וצמצום שכל שעל ידו נמתק אך יש חכמה עלאה, שכל החכמות כלולים שם, ומקבלין משם ועל כן שם נמתקים כל הדינים כי בהשכליים פרטיים, אי אפשר להמתיק כי אם בזה השכל דיקא הש"ך לזה הצמצום, שהוא שרשו אבל על ידי בחינת חכמה עלאה שכלול מכלם שם נמתקים כל הצמצומים, וכל הדינים כלם והתורה שהיא יוצאת מחכמה עלאה, כי אורייתא מחכמה עלאה נפקת ואין יכולה לקבל מחכמה עלאה, כי אם בשרש לה שלמות ושלמות התורה, היא על ידי תורה שבעל פה כי תורה שבכתב אין לה שלמות, כי אם על ידי תורה שבעל פה ועל כן על ידי הספרים הנ"ל, שנתחדשים על ידי המחלקת בבחינת: "וספר כתב איש ריבי", בחינת: "עשות ספרים הרבה אין קץ" על ידי זה נשלם התורה "לוחות האבן" שמקבלת הארה מבחינת אבן שתיה כי כל דבר שבעולם, יש לו צמצום אחר בכמות ואיכות וכל הצמצומים שבעולם כלם נרשמים באבן שתיה, שממנו השתת העולם וכלם מקבלים ממנו ושם המתקת כל הדינים כי הוא בחינת חכמה עלאה בחינת קדשי קדשים כי השכל נקרא קדש וכלם מקבלים ונכללים בבחינת קדשי קדשים שהוא בחינת חכמה עלאה, שכלול מכלם ומשם המתקת כל הדינים, בפרטיות ובכלליות כי גם בשממתיקין הדין בפרט, באיזה שכל של איזה צמצום צריכין גם כן להמשיך כח מהשכל העליון הנ"ל כדי שיהיה כח לזה השכל הפרטי להמתיק הדין וכן בכלליות, להמתיק כל הדינים מאיזה צמצום שיהיה אי אפשר להמתיק כי אם על ידי בחינת השכל העליון בחינת קדשי קדשים, בחינת אבן שתיה, וכשהתורה יש לה שלמות על ידי הספרים כנ"ל אזי מקבלת מחכמה עלאה, בבחינת לוחות האבן, בחינת אבן שתיה ואזי משפעת בכל החכמות, ונמתקים כל הדינים "ישלח עזרך מקדש" שעקר העזר והישועה, שהוא בחינת המתקת הדינים, הוא מקדש הינו על ידי השכל שנקרא קדש כידוע וזה אותיות שתיה ראשי תבות הן תוי שדי יענני (לשון המקרא איוב ל"א: "הן תוי שדי יענני וספר כתב איש ריבי") הן תוי שדי, הינו בחינת הרשימות של כל הצמצומים נמתקין על ידי שבאים בתוך שתיה, בחינת אבן שתיה הנ"ל וזה יענני, בחינת ההמתקה, בבחינת: "ישלח עזרך מקדש" כנ"ל וזה "הן תוי שדי יענני וספר כתב איש ריבי" שעל ידי וספר כתב כנ"ל הינו רבי הספרים שנעשין על ידי המחלקת כנ"ל שאז יש להתורה שלמות, ומקבלת משכל הכולל, מחכמה עלאה, שהיא בחינת אבן שתיה כנ"ל על ידי זה הן תוי שדי יענני, בחינת ההמתקה על ידי בחינת לוחות האבן, שמקבלין מאבן שתיה כנ"ל.

וזהו בחינת מה שנוסעין על ראש השנה לצדיקים כי ראש השנה הוא יומא דדינא של כל השנה וכל אחד ואחד בא עם קדשתו וצמצומיו אל הצדיק הדור שהוא בחינת קדשי קדשים, בחינת אבן שתיה "כי לה מצוקי ארץ וישת עליהם תבל" שהם הצדיקים שעליהם נשתת העולם, ועל ידי זה נמתקים כל הדינים, על ידי בחינת אבן שתיה כנ"ל וזה בחינת אבני יעקב, שנכללו כלם בתוך אבן שתיה כי הנפשות הם בחינת אבנים, כמו שכתוב: "תשתפכנה אבני קדש" ונכללים בתוך הצדיק הדור, שהוא בחינת אבן שתיה ועל ידי זה נמתקים כל הצמצומים כנ"ל.

ועל ידי זה שנכללים יחד כל הנפשות כנ"ל על ידי זה נעשה שמחה, בבחינת: "אור צדיקים ישמח" כי הנפש הוא בחינת נר, בבחינת: "נר ה' נשמת אדם" וכשנכללין יחד נעשה מהם אור ועל ידי זה נעשה שמחה, בחינת: "אור צדיקים ישמח" וזה חדי רבי שמעון ואמר: "ה' שמעתי שמעך יראתי", תקן יאות הוי למדחל כי חבוק אמר נבואה זו על רבי עקיבא וחבריו שמתו על ידי שלא היה בהם אהבה כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה כי הם היו בחינת גבורות וצמצומים, ולא נכללו יחד ולא נמתקו, ורבי שמעון וחבריו שהיו התקון שלהם, על כן אמר אנו בחביבותא תליא, הינו בחינת האהבה וכללות שנכללין יחד, ועל ידי זה ההמתקה והתקון כנ"ל חדי רבי שמעון, הינו בחינת השמחה שנעשה על ידי הפללות והאהבה, בחינת: "אור צדיקים ישמח" פתח ואמר: "הולך רכיל מגלה סוד" הינו רוח חכמה ולא הוה מהיקמא הינו אמונת חכמים כנ"ל כי על ידי שאין בו אמונת חכמים, אין בו רוח חכמה כי נדון במותרות

כאמור למדנו אצל ציונו הקדוש של הרבי שמעון בר יוחאי את ספר הזוהר, אני והגבאי שהיה עמי, ועוד כמה אנשים שהתישבו סביבנו לכמה שעות. כ-26 שעות ברציפות ללא הפסק בדבור של שלשה ימים כמנין שם הוי"ה, לעורר את רחמי שמים, ולעורר את מדת התפארת, שזה כידוע משפיע רחמים ממתקים על כלל ישראל.

לאחר הלמוד שפכתי את צקון לבי בפני ה' יתברך, שיושיענו בזכות התנא האלקי, וכן בקשתי מהתנא האלקי שילך ועורר רחמים על כלל ישראל שנמצאים בגלות המר הזו שנים רבות כל כך, שה' יתברך יוציאנו מהגלות ויושיע אותנו תשועת עולמים, וכן התפללתי על 700 המתנדבים והעוזרים למפעל הזוהר העולמי.

### יום הכפורים – שבת שבתון

בשבת קודש! העולם מתעלה, מזדכך: "בשבת הוא נראה צלול ובהיר". לפיכך התפלה בשבת עולה בלא עכוב, הלמוד זוהר ומאיר פי אלף.

יום הכפורים הוא "שבת שבתון".

השבת עצמה היא "מעין עולם הבא", העולם מזדכך בה ומתעלה בזעיר אנפין. ואלו יום הכפורים שחל בשבת כמו השנה הזאת הרי ההודפכות בו כפולה ומכפלת. העולם מצף בזהר רוחני, בקרבה מיחדת לבורא העולם, בלא חציצת אותה "מחיצה של ברזל", בלא מסך הענן המונע את מעבר התפלות.

וביתר עמקות: העבדה שהעולם מזדכך – בשבת, וביום הכפורים – אינה מתבטאת רק בחיצוניות, ב"אור הצלול" מבחינה רוחנית המאפשר עליה לתפלות, לתורה ולמצוות.

אם העולם מזדכך – גם האדם מזדכך ומתעלה. אם העולם רוחני יותר בשבת, הרי לא העולם בלבד מצטלל, אלא גם נשמת האדם. זה סוד "הנשמה היתרה" בשבת. הלב הסתום והמסיד נפתח. הלמוד בשבת חודר לרבידים עמוקים יותר בנפש, משתרש יותר בלב, ולפיכך רב שכרו אלף פעמים. אם בשבת כך, ביום הכפורים שחל בשבת, על אחת כמה וכמה.

במוצאי יום הכפורים, למרות הצום והחלשה שהייתי שרוי בו הארכתי את הצום לעוד 20 דקות לאחר רבנו תם (92 דקות אחרי השקיעה) ולמדתי זהר הקדוש, כי עשיתי חשבון פזו, אם היו נותנים לי מליון דולר בתנאי שאאריך את הצום, בטוח הייתי מאריך בהרבה את הצום, וכל זה בשמחה גדולה, על אחת כמה וכמה "טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף", לזכות ללמד עוד זהר הקדוש ביום הכי הקדוש של השנה,

### \* הערות \*

כנ"ל מגלה סוד, זה בחינת ביטול כתב ידנו שאין מקבלין אור השכל מידי הסמיכה כנ"ל בבחינת: "על פנים כסה אור" כי האותיות צריכות לקבל אור השכל, מידי הסמיכה כנ"ל ועל ידי פגם אמונת חכמים, שהוא בחינת 'הולך רכיל' על ידי זה 'מגלה סוד', שנתגלה ונסתלק אור השכל כנ"ל ועל ידי זה בסוד עמי לא יהיו כנ"ל ונאמן רוח מכסה דבר, דאית בה רוחא דקיומא על ידי בחינת אמונת חכמים על ידי זה, מכסה דבר, בחינת 'על פנים כסה אור' כנ"ל.



שִׁנְקֵרָאֵת שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן, גַּם יוֹם הַכַּפּוּרִים וְגַם שַׁבַּת קוֹדֶשׁ, שִׁשְׁנֵיהֶם הֵם זְמַנִּים שֶׁל מַחִילַת עֲוֹנוֹת בְּדֶרֶגָה גְבוּהָה בְּיוֹתֵר, כַּמָּה מַלְיוֹנֵי מִצְוֹת מְרוֹיַח מִזֶּה, אֵי אֶפְשָׁר לְסַפֵּר.

אַסְפֵּר כְּעַת בְּקִצּוֹר סְפוּר. הָרַב הַקְּדוֹשׁ רַבִּי לִוִי יִצְחָק מִבְּאֲרֵיטְשׁוּב זִי"ע, נִזְדַּמֵּן לְעִיר אֶחָד לְיוֹם הַכַּפּוּרִים, בְּנֵי הָעִיר לֹא הִכִּירוּ אוֹתוֹ כִּלְל וְהוּא נִגַּשׁ לִפְנֵי הָעַמּוּד בְּעִצְמוֹ לֹלֵא שִׁיבְקָשׁוּ מִמֶּנּוּ. בְּנֵי הָעִיר תָּמְהוּ עַל זֹאת, אִךְ בְּרֵאוּתָם אֶת נְעִימוֹתוֹ בַּתְּפִלָּתוֹ מֵעַמֵּק הַלֵּב וּבְהִתְרַגְּשׁוֹת נִפְלְאָה לֹא אָמְרוּ לוֹ דָּבָר, וְלִהְפֹךְ הִשְׁתַּתְּפוּ עִמּוֹ בַּתְּפִלָּתוֹ בְּהִתְעוֹרְרוֹת גְּדוּלָּה, שֶׁהָעִיר לֹא יָדְעָה כֵּן שָׁנִים רַבּוֹת, כִּף הַתְּפִלָּל הָרַב הַקְּדוֹשׁ מִבְּרֵיטְשׁוּב אֶת כָּל הַתְּפִלוֹת כָּל נְדָרֵי מְעַרֵּב שִׁיר הַיַּחּוּד כָּל סֵפֶר תְּהִלִּים, וְלֵאחֵר מִכֵּן לָמַד אֶת כָּל מַסְכַּת יוֹמָא, וּמִיָּד בְּבִקְרַת הַתְּפִלָּל שַׁחֲרִית וְקִרְא אֶת הַקְּרִיאָה שֶׁל הַיּוֹם, וְהַתְּפִלָּל מוֹסֵף, מְנַחֵה, נְעִילָה, עֶרְבִית בְּמוֹצָאֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים, לְאַחֵר הָעֲבוּדָה שֶׁל הַתְּפִלוֹת, תַּחֲנוּת וּבִקְשׁוֹת שֶׁעָבַר עַל הָרַבִּי בְּהִתְעוֹרְרוֹת גְּדוּלָּה וְנִפְלְאָה, כְּשֶׁרָצָה לְשַׁבֵּר אֶת הַצּוּם שֶׁאֱלוֹהִים, מָה לְהִבְיֹאוֹ כִּדֵּי לְחַזְקוֹ מַחוּלְשָׁתוֹ? הָרַב הַקְּדוֹשׁ בִּקֵּשׁ "מַסְכַּת סֵפֶה!" וְכִף יָשַׁב כָּל הַלְּיָלָה, וְלָמַד בְּהִתְלַהֲבוֹת נִפְלְאָה כָּל מַסְכַּת סֵפֶה. וְדִי לְמַבִּין.

\*\*\*

### קְרִינֵן, שְׂאֵלָה:

כַּהֲנֵלָה דְרַבָּה לְיוֹם טוֹב סְפוֹת הֵבֵא עֲלֵינוּ לְטוֹבָה, מָה רוֹצֶה מִנֶּן לומר לַקְּהֵל הַקְּדוֹשׁ?

### תְּשׁוּבַת הָרַב:

יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים הֵם, הוֹלְכִים וּמְחַפְּשִׁים ד' מִיָּנִים מִהֲדָרִים בְּיוֹתֵר, כִּדֵּי לְכַבֵּד אֶת הַיּוֹם טוֹב, וְיָדוּעַ לְכָל כִּי אֲנָשִׁים מְסַכִּימִים לְפָזֵר מִמּוֹן רַב בְּשִׁבִיל אֶתְרוּג מִהֲדָר, לְוֹלֵב מִהֲדָר, "אַשְׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל". כִּמוֹ כֵּן מְשַׁקִּיעִים הָרַבָּה כֶּסֶף וּמַחֲשֵׁבָה כִּיִּצַּד לְפָאֵר אֶת הַסֵּפֶה בְּנוֵי סֵפֶה יָפִים, וּפְרוֹת וַיִּינּוֹת וּשְׁמִנִּים, וְכָל הַנְּלוּיִם עַל זֶה, כִּדֵּי שִׁיְהִיָּה לָהֶם סֵפֶה נְאֻה לְשֵׁם הַדּוֹר מִצְוָה, וְכֵן הוֹצֵאנוּ לְאוֹר סֵפֶר "זוּהַר וְהַסֵּפֶה".

וְזֶה לְשׁוֹן הַשַּׁעַר שֶׁל הַסֵּפֶר וְהַקְּדָמָה:

\*



## הזוהר לחג הסבות

בו יבאר סדר למויד הזוהר לחג הסבות, וכן גדולת למויד הזוהר בתוך הספה, והוא קצור מספר "חמד אלקים" עם הוספות חדשות ונכבדות.

לאור הבקוש של לומדי הזוהר, יוצא הספר לאור בערב חג הסבות תשע"ב, סדר ברור ללמוד הזוהר בספה לכבוד האשפיון.

בגלל הזמן המצמצם שנותר לנו עד חג הסבות מוציאים אנו בס"ד את החלק הראשון, אנו מקווים להמשיך ולגמר את חלק השני לכבוד חג הסבות הבא עלינו לטובה

\*

### הקדמה

'שמחו השמים (זעיר אנפיו) ו'תגל הארץ (מלכות) על יציאת הקונטרס הלז בעזרת ה' ובסייעתו, אשר על ידי זה יהיה תקון יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה יותר בשלמות.

ואשר ידוע לכל יהודי ולכל חסיד וירא שמים אשר בז' ימי הסבות יורדים חסדים פנימיים ומקיפים מבינה ומזעיר אנפין אל מלכות וידוע שהספה הוא אור המקיף וכדי שהחסדים המקיפין יהיו יותר בשלמות צריך ללמד בספה ספר זוהר הקדוש מהתנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי.

ואשר על כן לקטנו מהספר "חמד אלקים" כמה קטעים שמביא שם את כל סדר הזוהר שצריך ללמד בספה,

ואתה בן אדם חגור חרבך על ירך גבור ותאזור חיל ללמד בספתך את ספר הזוהר ועל ידי זה יהיו תקוני המלכות בשלמות.

ועל ידי זה ישפע שפע רב בכל העולמות ולתקן את נפשותינו ורוחותינו ונשמותינו מכל סיג ופגם ולטהרנו ולקדשנו בקדשתך העליונה ותטיב לנו החתימה ונזכה בהאי שתא לביאת משיחנו ולבנין מקדשינו ותפארתנו.

הוצאתי לאור בחמלת ה' עלי ערב סכות תשע"ב לאור הבקוש הרב בקרב לומדי הזוהר הקדוש.

שלום יודא גראס  
מפעל הזוהר העולמי

\*

אָבֵל בּוֹאוּ לֹא נִשְׁכַּח אֶת הָעֵקֶר, הָאוֹשְׁפוּזִין הַקְּדוּשִׁים בָּאִים אֶל הַסֵּפֶה שֶׁל כָּל יְהוּדֵי וְיְהוּדֵי אֵינִן לָנוּ "נוֹי סֵפֶה" יוֹתֵר נֶאֱדָה מִזֶּה שֶׁל לְמוֹד זֶה־ר הַקְּדוּשׁ בְּסֵפֶה. מְסַפְּרִים עַל כָּל הַצְּדִיקִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁלְּמַדּוּ זֶה־ר הַקְּדוּשׁ בְּסִכְתָּם לְכַבּוֹד הָאוֹשְׁפוּזִין.

אִם נַעֲשֶׂה חֲשׁבוֹן קָצֵר כִּיצַד אָנוּ מְמַלְאִים אֶת הַזְּמַן שֶׁלָּנוּ בְּיוֹם, נִמְצָא שֶׁהִרְבֵּה מְאֹד דְּקוֹת (טיפּלוּ טוֹת) עוֹבְרִים עָלֵינוּ לֹלֵא שׁוּם תּוֹעֵלָת, אוֹ סִתָּם בַּחֲסָר מַעֲשׂ אוֹ בְּפִטְפוּטֵי סָרְק וּכד', וְאִם נִמְשִׁיף לְחֶשֶׁב כַּמָּה הֵיִינוּ יְכוּלִים לְהַרְוִיחַ לוֹ הֵיִינוּ לוֹמְדִים זֶה־ר הַקְּדוּשׁ בְּדִקּוֹת הָאֵלוּ, הֵיִינוּ מְצַטְעָרִים צַעַר גָּדוֹל עַל הַדְּקוֹת שֶׁעָבְרוּ וְאִינָם.

אִף פַּעַם לֹא מֵאָחֵר, אֶפְשָׁר לְהִתְחִיל מַעֲכָשׁוֹ לְנַצֵּל אֶת הַזְּמַן, וּלְהַכְנִיס בְּסֵדֵר יוֹמְנוּ עוֹד וְעוֹד דְּקוֹת שֶׁל לְמוֹד הַזֶּה־ר הַקְּדוּשׁ, וּבִפְרָט בְּיָמֵים הַנְּעִלִים בְּהֵם אָנוּ עוֹמְדִים כְּעַתָּה, נִתְאָמֵץ יוֹתֵר לְהַקְדִּישׁ אֶת הַזְּמַן לְלְמוֹד הַזֶּה־ר, וְה' יַעֲזֵר וְעַל יָדֵי זֶה נִזְכֶּה שֶׁהָאוֹשְׁפוּזִין יִשְׁפִיעוּ עָלֵינוּ שְׁנֵה טוֹבָה וּמְבֹרָכָת, שְׁנֵה טוֹבָה וּמְתוֹקָה, שְׁנֵה גְאוּלָּה וְיִשׁוּעָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן.

\*\*\*

**קָרִינִי, שְׂאֵלָה:**

מֵה אֲנַחֲנוּ יְכוּלִים לְלְמוֹד מִהֶאָרְבַּע מִיָּנִים?

**תְּשׁוּבַת הָרַב:**

אִמְרוּ חֲכַמְנוּ: אֲתֵרוּג דּוּמָה לְלֵב, הַדָּס לְעֵינַיִם, לוֹלֵב לְעַמוּד הַשִּׁידְרָה, עֲרָבָה לְשִׁפְתַיִם.

וְחֲשַׁבְנוּ לְכָאֵר וְלֵאמֹר: אַחֲרֵי שֶׁעָבְרָנוּ אֶת הַיּוֹם הַקְּדוּשׁ יוֹם הַכַּפּוּרִים, הַקַּב"ה נוֹתֵן לָנוּ דְבָרִים לְזָכֵר אֶת הָאָרְבַּע יְסוּדוֹת שֶׁל הַחַיִּים, שֶׁעַל יָדָם אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לְעוֹלְמוֹת מֵרַבִּים וְעַל יָדָם אֶפְשָׁר לְאַבֵּד עוֹלְמוֹת מֵרַבִּים.

הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן זֶה "אֲתֵרוּג", שֶׁמִּסְמָן אֶת הַלֵּב וְהַלֵּב זֶה יְסוּד גָּדוֹל בְּחַיֵי הָאָדָם, כְּדָבָרֵי חוֹז"ל: "הַקַּב"ה לֵיבָא בְּעֵי". וְכֵן אָמְרוּ חוֹז"ל: תְּנָה בְּנֵי לֵבָךְ לִי, הַלֵּב הוּא הַכֶּחַ הַחֲשׁוֹב בְּחַיֵי הָאָדָם, וּמְזַכֵּיר לָנוּ הַקַּב"ה לְשָׁמֹר אֶת לְבַנּוּ שְׁלָם וְתַמִּים, וְאִם לוֹמְדִים זֶה־ר הַקְּדוּשׁ בְּסֵפֶה, הַרְשַׁב"י ע"ה מְבַטֵּחַ לָנוּ שֶׁלְבַנּוּ יֵהָא שְׁלָם וְתַמִּים.

וְיְסוּד שְׁנֵי זֶה עַמוּד הַשִּׁידְרָה, אֲשֶׁר "הַלוּלֵב" מְסַמֵּן. וְעַמוּד הַשִּׁידְרָה מְסַמֵּן עַל עֲנוּה, לְהִיּוֹת כְּפוּף וּמִי שֶׁכְּפוּף וּמְכַנִּיעַ אֶת עַצְמוֹ, בְּזַכּוֹת הָעֲנוּה יְכוּל לְהַשִּׁיג עוֹלְמוֹת מֵרַבִּים, וְחַס וְשְׁלוֹם עַל יָדֵי גְאוּה יֵאָבֵד הָאָדָם אֶת כָּל עוֹלָמוֹ. וְרוֹאִים בְּעֵלִיל לֶאֱן כָּל הַבְּעֵלִי גְאוּה מְגִיעִים, וְעַל יָדֵי לְמוֹד הַזֶּה־ר הַקְּדוּשׁ בְּסֵפֶה הַקְּדוּשָׁה יִזְכֶּה לְעֲנוּה אֲמִתִּית.

"הַדָּס", זֶה סִמְלָ שֶׁל הָעֵינַיִם. וְזֶה שֶׁעַר יְסוּד גָּדוֹל בְּחַיֵי הָאָדָם, עַל יָדֵי רְאִיָּה הָאֲסוּרָה מְאֻבְדִים אֶת כָּל הַחַיִּים וְאֶת כָּל הַטּוֹב וְהַבְּרָכָה וְעַל יָדֵי שְׁמִירַת הָעֵינַיִם אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לְאוֹר וְלְהַצְלָחָה גְדוּלָּה, וְלְהָאֲרוֹת וְהַשְּׂגוֹת גְּדוּלוֹת, וְעַל יָדֵי לְמוֹד בְּזֶה־ר הַקְּדוּשׁ שְׁמָלָא בְּמוֹסָר עַל עֲנִינֵי שְׁמִירַת עֵינַיִם, יִזְכֶּה לְכָל הַהַצְלָחוֹת.

"והעֲרֵבָה", מסמנת את השפּתים שֶׁזָה הדבור. והנה אָמרו חז"ל: "חיים ומות ביד הלשון", יכול האדם לקנות את עולמו בפיו, ולזכות בשעה אחת למוד זוהר הקדוש למאה מליון שנה תורה. ובכמה דקות שלומד זוהר הקדוש יכול להיות מבני עליה, לזכות ל"עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה למחפה לו", ויטהר נשמתו ויזכה למעלות עליונות פידוע מדברי האר"ז"ל.

וכל אחד יעורר את חברו שילמד זוהר הקדוש בספה, אפילו רק כמה דקות ביום, ועל ידי זה יזכה לתענוגי גן עדן ועולמות הנצח, ויבין את כל דרכי ה' יתברך שמו, ויזכה לשכר הגדול על כל דקה ודקה שאומר ולומד תפלות אלו, שהלומד זוהר הקדוש שעה אחת בחול כמו מאה אלף שנה של תורה, ובשבת, כמו מאה מליון שנה תורה, (פסא מלך, הרי"ח הטוב, אורחות צדיקים, אבות דרבי נתן), ואמירה כשלא דקות בלבד, ובלמוד כעשר דקות יעלה לו: בחול כמו 166,666 שנה תורה, ובשבת: יזכה ל- שש עשרה מליון שש מאות ששים ושש שנה תורה.

וברגע אחת אתה יכול לזכות לעולמות נצח! "עין לא ראתה" על ידי שתזכה את חברך, כל השכר הולך גם אליך, וכאשר כל ישראל יאמרו "פתח אליהו" נזכה שיבא אליהו ויבשר את ביאת הגואל. ואם בזכותך יתארגנו עשר יהודים לומר את התפלות, אין לשער את גודל זכותיך ובפרט שבזוהר הקדוש (פ' ויצא קס"א) כתוב: שכל מה שנותנים משמים הוא באֵלך, ועוד פידוע כל עשרה ביה שכינה שריא, ובכך מחשבים לך כל מנין יהודים כמו אֵלך. ומי יוכל לחשב את גודל השכר הנצחי שיש לך מכך בודאות! ובדאי תזכה לאריכות ימים.

ובחלוקת ספרי הזוהר אתה מזכה את כל ישראל, וכתב הגר"א במשלי (י"ב, י"ד), גודל הזכות שיש למזכה הרבים ומוכיח את חברו, שאם שמע, מקבל שכר על כל מה שיעשה לדורות, וגם אם לא שמע, אז מקבל כל חלקו הטוב, וזה שלא שמע לוקח ממנו את חלק הגיהנום שלו. ובזוהר (פ' תרוקה קכ"ט ע"א), אמרו: שצריך האדם למרדף בתר חיביא ולמזכה להו כמאן דרדיף בתר חזיו עכ"ל. וכלי שום ספק אם כל היהודים מנער ועד זקן ובפרט תינוקות של בית רבן בהבל פיהם הטהור יאמרו זוהר בכל יום, נזכה לפתח את השער לאליהו הנביא זכור לטוב שיבוא ויבשרנו, ותכף יבוא משיח צדקנו ויגאלנו, ברחמים במהרה בימינו אמן כן יהי רצון.

ועל ידי שיהיה יד הפל ממשמשין בספר הזוהר, יזכו ללמד וללמד לשמור ולעשות ולקיים. והוא יסוד גדול שבו ימצאו אדמורי"ם רבנים, מגידי שעור וראשי ישיבות, מלמדים ומחנכים ילדי ישראל הטהורים, וכל איש ישראל, את הדרך אשר ילכו בה, ואת המעשה אשר יעשו.

❦ ❦

קרין, שאלה:

מה הן הסגלות של הספה הקדושה?

תשובת הרב:

כתוב בספרים הקדושים: מי שמקפיד בספה ינצל באותה שנה מן המחלקת בביתו ומחוץ לביתו עם אנשי מחלקת. וכן כל המקפיד בספה באחרית ימיו, כאשר נשמתו

עולה למרום, נצל הוא מן המזיקים אשר מנסים להזיק לנפש, כח הסכה מגן עליו ולא נותנים להם להתקרב לאדם.

וכתוב בספר צמח צדק, כל מי שמקפיד בסכה אם יש לו יסורים בחייו, על ידי מצות סכה נעצרים היסורים אשר עוברים על האדם הזה, ואמונתו מתחזקת בהקב"ה, בזכות הישיבה בצל הסכה.

וכך אם נגזר על האדם חס ושלום גלות, בזכות הסכה מתמתק ממנו כל גזרת הגלויות וזוכה להנצל ממהגהם ומחבלי משיח, ובודאי אם ילמד זוהר הקדוש בסכה. הרשב"י זיע"א מבטיח לו כל הסגלות האלו, ועוד:

א. מקרב גאלת ישראל ברחמים. ב. מבטל גזרות קשות. ג. זוכה לטהר ולקדש את נשמתו שתאיר ותזהיר באור נפלא ומזככה מפל סיג ופגם עד שמרפאה לגמרי. ד. מרחיק מעצמו כל המקטרגים ויצר הרע. ה. ישמר ממקרים רעים בעולם הזה ובעולם הבא. ו. ינצל מתאוות רעות וממדות רעות. ז. הרי הוא פהוגה ומפרש את השם שיש בכחו לעשות נסים. ח. יזכה לחזות בנעם השם. ט. נצל מטמטום הלב והופך לב האבן ללב מאיר ומבין. י. זוכה להבין את למודו ומתקיים בידו. יא. למוד בספר הזוהר הקדוש לעלוי נשמת נפטרים מסגל ביותר לתקן נשמתם ולהעלותם למקומם העליון ולהצילם מכל דינים. יב. "כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק", שבזכות שלומדים בספרו של התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זכותו יגן עלינו אמן, נושע בכל הנצרך לנו. יג. תבת "ורפאתיו" עולה בגימטריא (703) כמנין שמעון בר יוחאי (703), כי בזכותו נמשכת רפואה לאדם.

### י"ב שיערי גן עדן – שכל המפיץ הזוהר הקדוש זוכה לכך

ההבטחות הגדולות של הרשב"י (בזהר תרומה קכ"ח)

אמר רבי שמעון בן יוחאי זיע"א: מעיד אני עלי שמים וארץ, שכל המזכה את הרבים [בהפצת הזוהר הקדוש] מתעלה בשלש מעלות, מה שאין כל אדם זוכה לזה:

א. כופה את מלכות הרשעה. ב. עושה נחת רוח ועלוי להשם יתברך. ג. מעמיד את כל העולם שלא יחרב, ומרבה שלום. ד. ועל זה מבטיח לו הרשב"י: ה. זוכה לראות בנים לבניו. ו. זוכה לעשירות בעולם הזה. ז. זוכה לעולם הבא. ח. אין שום אחד שיכול להזיק ולהרע לו. ט. נכנס לשנים עשר שיערי גן עדן – ואין מוחה בידו. י. משפיעים עליו שפע ברכה והצלחה לו בכל ענינים לו ולזרעו עד סוף כל הדורות. יא. הקדוש ברוך הוא והרשב"י מברכים אותם בכל הברכות שנתברך בהם אברהם אבינו, שגם הוא קרב את כולם להקדוש ברוך הוא. יב. הקדוש ברוך הוא קורא לארבע מחנות מלאכים עליונים ומלאים אותו, ונכנס לשבעים עולמות גנוזים (גימטריא "ס"ד), שלא זוכה בהם שום אדם אחר – ומיחדים רק לו.

ועל ידי זה ישפע שפע רב בכל העולמות, ראשי תבות רשב"י, שהעוסק בתורתו יזכה בסיעתא דשמיא לשפע רב רוחני וגשמי.

**קריין, שאלה:**

מה הסכה מלמדת אותנו?

**תשובת הרב:**

רבי שמעון בר יוחאי כתב בספר הזוהר הקדוש: "כל מי שיושב בסכה, אכל בסכה, ישן בסכה ונושם את האויר הקדוש של הסכה מחדיר בקרבנו את בהירות האמונה עד שתהיה דרך חיינו". כיצד תכון שדוקא הסכה מעוררת אותנו לאותה אמונה יקרה? התשובה הפשוטה היא שהיציאה מן הבית והכניסה לסכה למשך שבועה ימים, מצביעה על אמונה בה, שהנו מגן, מושיע ופורס חסות. במשך השנה אנו יושבים

**§ הערות §**

**ב. זוהר פרשת אמור** (דף קג ע"ב): בסכת תשבו (ויקרא כ"ג) חסר, ודא עננא חד, דכלהו קשירין ביה. דכתיב, כי ענן יי' עליהם יומם. וכתיב (במדבר יד) ובעמד ענן אתה הולך לפניהם יומם. דא הוא עננא דאֶהָרָן, דאֶקְרִי יוֹמָם, דכתיב, (תהלים מב) יוֹמָם יֵצֵאָה יי' חֶסֶדוֹ. עננא חד, נטיל עמיה חמש אחרנין, ואינון שית. ועננא אחרא, דכתיב ובעמוד אש לילה, דא נהרא להו לישראל, מנהירו דאינון שית.

**תרגום ללשון הקודש:**

בספכת תשבו חסר, וזה ענן אֶהָרָן שְׁפָלָם קְשׁוּרִים בו, שְׁפָתוֹב כִּי עֲנַן ה' עֲלֵיהֶם יוֹמָם. וְכָתוּב וּבַעֲמֹד עֲנַן אֶתְּךָ הוֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם. דא הוא עננא דאֶהָרָן, דאֶקְרִי יוֹמָם, שְׁפָתוֹב (תהלים מב) יוֹמָם יֵצֵאָה ה' חֶסֶדוֹ. ענן נטיל עמיה חמש אחרים, והם ששה. וענן אחר, שְׁפָתוֹב וּבַעֲמֹד אֵשׁ לַיְלָה, וְהָאִיר לְיִשְׂרָאֵל מִהָאֹר שֶׁל אוֹתָם הַשָּׁשָׁה.

רבי אלעזר פתח (ואמר), (ירמיה ב) בה אמר יי' זכרתי לך חסד נעוריי וגו'. האי קרא על כנסת ישראל אתמר, בשעתא דהות אנלא במדברא עמהון דישראל. זכרתי לך חסד: דא עננא דאֶהָרָן, דנטלא בחמש אחרנין, דאתקשרו עלך, ונהירו עלך. אהבת כלולותיך, דאשתכללו לך, (ס"א ובלהו אשתכללו בה) ואעטרו לך, ואתקינו לך בכלה דתעדי תכשיטהא. וכל כף למה. בגין לכתף אחרי במדבר בארץ לא זרועה.

**תרגום ללשון הקודש:**

רבי אלעזר פתח, בה אמר ה' זכרתי לך חסד נעוריי וגו'. הפסוק הזה נאמר על כנסת ישראל בשעה שהיתה הולכת במדבר עם ישראל. זכרתי לך חסד - זהו עננו של אֶהָרָן שנוסע עם חמשה אחרים שנקשרו עליו ומאירים עליו. אהבת כלולתיך - שנתקנו לך (וכלם נתקנו בה) ועטרו אותך, והתקינו אותך כמו כלה שעונדת את תכשיטיה. וכל כף למה: בשביל לכתף אחרי במדבר בארץ לא זרועה.

תא חזי, בשעתא דבר נש יתיב במדורא דא, צלא דמהימנותא, שכינתא פרסא גרפהא עליה מלעילא, ואברקהם וחמשה צדיקייא אחרנין שויין מדוריהון עמיה. אמר רבי אבא, אברקהם וחמשה צדיקייא, ודוד מלכא, שויין מדוריהון עמיה. הךא הוא דכתיב, בסבות תשבו שבעת ימים. שבעת ימים כתיב, ולא בשבעת ימים. בגוונא דא כתיב, (שמות לא) כי ששת ימים עשה יי' את השמים וגו'. ובעי בר נש למחדי בכל יומא ויומא, באנפני נהירין, באושפיזין אלין דשריין עמיה.

**תרגום ללשון הקודש:**

בא ראה, בשעה שאדם יושב במדור הזה, צל האמונה, השכינה פורסת את כנפיה עליו מלמעלה, ואברקהם וחמשה צדיקים אחרים שמים את מדורם עמו. אמר רבי אבא, אברקהם וחמשה צדיקים ודוד המלך שמים מדוריהם עמו. זהו שְׁפָתוֹב, בסכת תשבו שבעת ימים. שבעת ימים כתיב, ולא בשבעת ימים. כמו זה כתוב (שמות לא) כי ששת ימים עשה ה' את השמים וגו'. וצריך אדם לשמח בכל יום ויום בפנים מאירות באורחים הקלו ששורים עמו.

ספונים בביתנו עם תקרה מעל לראשנו, ובאפן סמלי הגג חוצץ בין השמים לביננו, בעוד בסכות, אנו יושבים במבנים ארעיים שאין להם גג אמתי. בעצם העבודה שהספה חיבת להיות נטלת קורת גג, והסכך אינו אלא "פסלת גרן ויקב", האדם מעמיד את עצמו מבחינת התודעה העצמית תחת חסותו של הקב"ה.

התפיסה המערבית, שעושה כל מאמץ לחדר אל התודעה, הלב והבית שלנו, מנסה לשכנע אותנו שאשר קשור לחפצים שאנו רוכשים ולסממני סטטוס חיצוניים שאנו משיגים, בעוד היהדות מלמדת שמקורו של האשר הוא ברוחניות ותכליתו קשר עם הצדדים הפנימיים של המציאות.

בסכות, התורה אומרת לנו: "צא מדירת קבע ושב בדירת ארעי". אנו עוזבים את בתינו מלאי הרכוש, מתעלמים מנוחות וממותרות, ונכנסים לעולם הפשוט והרוחני לחלוטין של הסכה. הסכה אמנם נעדרת נוחות חומרית, אך עתירת קשר רוחני ומתקים בה אשר אמתי. חז"ל מלמדים אותנו בפרקי אבות ש"מרבה נכסים מרבה דאגה", ובלשון עכשווית – "פחות זה יותר". כשאנחנו יוצאים מהבית, עוזבים את מנעמיו הרבים ויושבים בסכה, אחת המטרות היא להבין שפתחנו יותר מדי תלות בדברים הגשמיים של חינו, ולא במה שאנו תלויים בו באמת – בבורא עולם. הסכה זה מקום שבו אין שום אחיזה לכל הרדיפה והשאיפה הזאת אחרי ה"עוד" ואחר החמר. היא נראית לא יותר מאשר עוד "חושה" מצויה בסיני, אולם מכילה כל כך הרבה רוחניות, משמעות ועמק.

עצם הישיבה והמגורים במשך שבוע שלם בסכה ארעית, עוזרים לנו לבחון את ההרגלים, ואת תבניות החשיבה וההתנהגות שלנו. כשאדם מותר על המכר והנח הוא מתחדש ולומד לבחון את אורחות חייו בשגרה. בסכות אנחנו מפסיקים לדבר על העברות שכן השארנו אותן מאחור ביום כפור. משנשמחנו "עברה טפול עשרת אלפים", כעת אנחנו יכולים לבחון האם גם בעשית המצוות ועשית הטוב אנחנו מקבעים ופועלים מתוך אוטומט. רבי נחמן אמר ש"אם אני מניח תפלין היום רק מפני שהנחתי אותם אתמול, אין כלל סבה שאניח אותם... אני רוצה להניח תפלין בכל יום כאלו זו הפעם הראשונה", ואכן יש איכות נדירה בעשית דבר מה בפעם הראשונה לפני שהוא נהפך למכר ו"רגיל". חג סכות קורא לנו להתחדש ולהתרענן גם בעשית הטובות שלנו.

ולא נשכח שמושה רבינו צועק ומכריז; עתה בארץ הגלות צריך רופא חכם, ומיהו הרופא החכם? "הרשב"י זי"ע", ומצוה אותנו הרעיא מהימנא ללמוד זוהר הקדוש דווקא, שתורת הרשב"י מאיר עד סוף הדורות, וצריך ללמוד ולא לתת מנוחה לקדוש ברוך הוא עד שיגאלנו (זוהר פנחס ריט).

אלו שלומדים זהר... ינצלו מהמבול וממלחמת גוג ומגוג כמו בתבת נח (תיקו"ח ע"ב ע"ד, זוהר נשא). נצולים מכל פגעים רעים. (תקו"ז, פגו הירק). זוכים להשבתת הקטרוגים, מבטלים את הקלפות ומביאים את המשיח (הגרא-אבו שלמה, חסד לאברהם, דגמ"א שמיני) מטרה

וּמְקַדֵּשׁ הַנֶּפֶשׁ. (פלא יועץ). מְקַרְבִּים אֶת הַגְּאֵלָה וְעוֹשִׂים נַחַת רוּחַ גָּדוֹל לְיוֹצְרָם (מק"מ לתיקון").

הם בלבד זוכים שתפלותיהם נשמעות ומתקבלות (ר"י אבוהצירא, "בגדי השרד"). רק הם נקראים עובדי ה' לשם שמים, שלא על מנת לקבל פרס. זוכים לקבל פני שכינה, ומרואי פני המלך (ר"א אזולאי, פר"א). דַּע שְׁמִי שֶׁנִּשְׁמַתוּ טְהוֹרָה וְזָכָה, מִשְׁתַּוְּקֵק לְלִמּוּד הַקְּדוּשׁ הַזֶּה (רבי יהודה פתיאל). מי יתן והיה שיתחילו ללמוד עם הצאן קדושים את הזוהר הקדוש... וּבּוֹדָאֵי זוֹכִים לְגַאֲלָה בְּקִרְבָּךְ בְּלִי חֲבִלֵי מִשִּׁיחַ. (סגלת ישראל מ' ז). הַמְשִׁיחַ כְּשֵׁיבּוֹא יֹאמֵר עַל כָּל הַזּוֹכִים לְלִמּוּד זוּהַר הַקְּדוּשׁ: "בְּזִכְוֹתֶךָ הִגַּעְתִּי! לֵךְ יֵשׁ חֵלֶק בְּגַאֲלַת הָעַם!".

יִכְבֵּר צִוָּה אוֹתָנוּ הִרְעִיא מְהִימָנָא שְׁנִלְמַד זוּהַר הַקְּדוּשׁ בְּלִי הַפְּסֵק עַד אֲשֶׁר נִזְכָּה בְּקִרְבּוֹ שִׁיעָרָה עֲלֵינוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רוּחַ טְהוֹרָה מִמְרוֹם, כְּדַכְתִּיב (תחזקאל פרק ל"ו, כ"ה-כ"ח): "וְזִרְקִיתִי עֲלֵיכֶם מִים טְהוֹרִים וְטְהַרְתֶּם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהַר אֶתְכֶם. וְנִתַּתִּי לָכֶם לֶב חֲדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֲתֵן בְּקִרְבְּכֶם וְהִסֵּרְתִי אֶת לֵב הָאֲבָן מִבְּשַׂרְכֶם וְנִתַּתִּי לָכֶם לֵב בָּשָׂר. וְאֶת רוּחִי אֲתֵן בְּקִרְבְּכֶם וְעֲשִׂיתִי אֶת אֲשֶׁר בַּחֲקֵי תִלְכוּ וּמִשְׁפָּטֵי תִשְׁמְרוּ וְעֲשִׂיתֶם. וְיִשְׁבַּתֶּם בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאֲבֹתֵיכֶם וְהִיִּיתֶם לִי לְעַם וְאֲנִכִּי אֶהְיֶה לָכֶם לְאֱלֹהִים". וְנִזְכָּה לְטַהַר לְבַבְנוּ לְעַבֵּד לְיוֹצְרֵנוּ בְּכָל פְּחָנוּ וּבְכָל נִפְשָׁנוּ וּבְכָל מַאֲדָנוּ, וּבּוֹדָאֵי תִקְוִים בְּנוּ בְּקִרְבּוֹ הַבְּטַחַת הִרְעִיא מְהִימָנָא "בְּהֵאֵי סִפְרַי הַזֶּה, יִפְקֹנוּ בֵּיהּ מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי" בְּבִיאַת גּוֹאֵל צִדֵּק בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן.

\*\*\*

### קריין, שאלה:

המאזינים שואלים, הרב בבית הפנסת שלנו הולך בלי זקן, ואחד חסיד חב"ד שאל אותו, למה אתה לא מגדל את הזקן שלך? הרב ענה לו, כך הלכו בכל הדורות, אמנם יש חסידים שאוהבים זקן, אף מה זה קשור אלי. האם זה נכון?

### תשובת הרב:

בשנת תשכ"ה הייתי שנה אחרי נשואי, אברך בן 19. הלכתי במנהטן לחנות ספרים, שם מצאתי את הספר: "תפארת אדם" מהחפץ חיים, העוסק בענין גלוח הזקן. הדברים הנפלאים שכותב החפץ חיים, עוררו אותי מאד והחלטתי להדפיס את הספר הזה, לזכוי הרבים.

הבנתי שהספר הזה לא יספק את הלומדים של היום, שמחזיקים עצמם ליותר חכמים מהחפץ חיים, לכן חשבתי שיהיה טוב יותר אם אדפיס חבור קטן עם כל ה"מראה מקומות" על גלוח הזקן. הרוח בזה הוא, שרק בחצי שעה, יראה כל אחד שבגלוח הזקן הוא עובר, לא רק על דברי החפץ חיים, אלא עובר על כל דברי הראשונים והאחרונים, ואין שום התר על זה, ובמה יבוא לבית דין של מעלה?



כל אדם שיש בו טפת יראת שמים, יפסיק מיד מהעברות התמידיות שבגדו, וישוב ויבכה אל ה' על כל השנים שעברו עליו עם העברות, ויעשה תשובה מאהבה וכל הזדונות הפכו לזכיות.

ידוע על הצדיק רבי מאיר מפרעמישלאן זי"ע, שבתפלתו החזיר בתשובה. כשהיה אומר את המלים: "וכלם מקבלים עליהם על מלכות שמים זה מזוה... - כל מי ששמע, חזר בתשובה.

בעיר היה איש אחד, פושע גדול שעבר על כל העברות החמורות, אכל ביום הכפורים, אכל חמץ בפסח רחמנא לצלן. אמרו לו, אם תבוא לשמוע את התפלה של רבי מאיר, ברגע אחת תעשה תשובה. הוא טען שלא יכולה להיות כדבר הזה הביאו אותו בכוח, שיקשיב לתפלת הרבי. וכשהגיע הרבי למלים: "וכלם מקבלים עליהם..." כלום לא קרה, הפושע נשאר כמו שהיה. אמרו לו, תחכה עוד קצת לסוף התפלה. כשהרבי אמר בקולי קולות: "ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב", הרבי נגש אל אותו האדם ואמר לו: "אני מקנא בך". האיש מתפלא, לי הרבי מקנא שעברתי על כל העברות החמורות? הרבי אומר: "כן", אם תעשה תשובה מאהבה, כל העברות הגדולות, החמורות, הפכו למצוות. לי אין כאלה מצוות ענקיות, לכן אני מקנא בך, ברגע אחד אתה יכול להיות צדיק גדול יותר ממני. וכך היה שתכף נפל על הארץ, והתחיל לבכות בכיות עצומות, ופרט כל העברות, ונעשה בעל תשובה גמור.

יהודי יקר!

אותו הדבר אפשר להגיד על הענין של גלוח הזקן, אם תעשה תשובה מאהבה, הזדונות נעשות לזכיות, ואז תוכל להיות הצדיק הגדול ביותר, כל הלאוין הפכו לזכיות.

ועכשו נבאר את ענין ההלכה:



## ספר

## זקן ישראל בהלכותו

בענין גליון וגדולת הזקן

חלק א'

הספר הזה, אשר אני מגיש לפניכם היום, הוא רבוי מפל ספרי הפוסקים, חדשים גם ישנים, מראשון שבראשונים, עד אחרון שבאחרונים, ובפרט מספר הנדמ"ח "הדרת פנים – זקן", אשר צלל במים אדירים, והעלה פנינים יקרים, במקצוע הלזו, לא הניח מקום להתגדר, העמיק והרחיב, פיר ד' הטובה עליו, ואשרי חלקו. תמצית כל הנשנה בדבריהם, בענין גליון שער הזקן, בין על ידי תער, בין במספרים, ובין בסם, ושאר אופני גליון.

כל האסורים, וצדדי חמר, שנאמרו בנטילת הזקן, הן גוף האסור של כל תשחית, והן אסורים חיצוניים, כמו "לא ילבש גבר", "ובחקתיהם לא תלכו", אסור "מראית העין", "מקור מנהג הגליון", ו"חלוקי מנהגים בארצות שונות", ושאר ענינים המקיפים מקצוע הלזו, ועוד. הכל מסדר בסדר יפה ונעלה, בלשון צח וקל, כרי שירון הקורא בו, ובשעה קלה, ירפש המעיין בקיאיות גדולה במקצוע גליון הזקן, המסבכת מאד בספרי הפוסקים.

צאתי לאור, בחמלת ה' עלי, בזכות אבותי ורבתי הקדושים זי"ע

הק' שלום יודא גראס

רב דקהל "מגן שאול" ד"האלמין", ור"מ בשיבה וכולל "בית ישעיה",

"מכון להוראה בשחיטות ובדיקות".

בעל מחבר הספרים: אפית המצות השלם (י' חלקים), גדולי יהודה (על הלכות ציצית), שאלות ותשובות זבחי צדק (על הלכות שחיטה ובדיקה), חנוך ישראל סבא (מדרש לחנוך הפנים והבנות), מדרש לצניעות, מזוזת שלום (על הלכות מזוזה), מנוחת שלום (הדרכה לכשרות), מנחת יהודה (על חמר אסור "חלב עכו"ם" ו"סימילאק"), נפש ישעיה (על מאכלות אסורות, ה' חלקים), קדושת ישראל (על הלכות יחוד), וש"ס.

בן לאבי אמור"ר הרה"ג הצדיק מורנו הר"ר ישעי' זאב גראס זצ"ל נכד השרף

מסטרעליסק, ר' יעקב קאפיל חסיד, הט"ז והב"ח, תוספות יום טוב, רש"י, ולמעלה

בקודש עד דוד המלך ע"ה.

ברוקלין, יצ"ו שנת תשל"ט



### בענין גלויח וגדול הזקן

#### פרק א'

**א. הספר "הדרת פנים - זקן"** (הפכיל קרוב ל-800 עמודים), מונה כ-120 פוסקים הסוברים שגילוח הזקן הוא אסור מן התורה, אפילו ללא תער, ואין הבדל אם מגלחים או מסירים על ידי סם. (עיין שם חלק ב' פרק ב' עמוד ת"ג, מונה והולך בבקאות נפלאה, רוב מנין ובנין של פוסקי הדורות, מראשון שבראשונים עד אחרון שבאחרונים, מהם, הרמב"ם על פי החינוך, רוב מפרשי הרמב"ם, רבי יהודה החסיד, יראים, שאלות ותשובות מן השמים, תוס', חינוך, ריטב"א, רא"ש, ספר המנהיג, רשב"א, מגדל עוז, טור, רבינו בחיי, חה"ד, רבינו ירוחם, בית יוסף, מהרש"ל, רמ"א, אריז"ל, ב"ח, מעשה רוקח, מרכבת המשנה, נודע ביהודה, ר' עקיבא איגר, חתם סופר, צ"צ, דברי מלכיאל, הגאון מראגאטשאוו, בני יששכר, מהרש"ם, דכ"ח, ועוד).

**ב. אפילו הפוסקים האחרים, הסוברים שהאסור הוא רק בתער, בכל אפן יוצא לפי רוב הפוסקים, הן מהעבר והן על פי פוסקי ימינו, שמכשיר הגלוח שמשתמשים כיום להחליק הפנים, יש לו דין בתער,** (כמבואר בספר הנ"ל חלק ב' פרק א' באורך נפלא, בשם הפוסקים והם, החפץ חיים בס' ליקוטי הלכות מכוח כא, שאלות ותשובות צור יעקב להגאון מפראבוונע, הגאון רבי חיים עוזר, חזון איש, מהר"י שטיף, הגאון מטשעביץ, הגר"א קאטלער, שאלות ותשובות חלקת יעקב חלק ג', שאלות ותשובות מנחת יצחק, הגר"מ שך, הגאון רי"י קניבסקי, הרב וואזנער, הגר"מ שטערנבוך, הגאון הקדוש מקלויזענבורג, הגאון הקדוש מפאפא, גאב"ד דעבריצין, הגאון אבד"ק קאשוו, הגרש"ז אויערבאך, ועוד), **ואין פוסק המתיר בפרוש להחליק הפנים.** (ע' בספר הנ"ל חלק א' וחלק ב' באורך).

**ג. פוסקים רבים אוסרים להסיר הזקן בסם.** (תוספות, ריטב"א, ושיטה מקובצת נזיר נ"ח, ב"ה י"ד קפ"א, שאלות ותשובות חיים שאל חלק א' סימן נ"ב, מגיד תעלומה ברכת י"א, מהרש"ם חלק ב' רמ"ג, דר"ח שם לעוד כמה וכמה דעות מובא בהדרת פנים זקן חלק ב' פרק ט').

**ד. פוסקים רבים אוסרים, אפילו על ידי מספרים או סם, מפני "לא ילבש גבר".** (זוהר הקדוש, תרגום יונתן, ראב"ן, ספר המנהיג, רבינו יונה, רא"ה, רשב"א, שבולי הלקט, מאירי, אבודרהם, אברבנאל, חכם צבי, סידור ר' יעקב עמדין, שאלות ותשובות צמח צדק, בני יששכר, מהר"ל דיסקין, שדי חמד, חפץ חיים, ועוד מובא בהדרת פנים - זקן, ועיין שם חלק ב' פרק ג' שמונה יותר מחמישים פוסקים, ההולכים בשיטה זו, לאסור הסרת זקן בתער, מספריים, סם, משום לא ילבש).

ה. פוסקים רבים אוסרים, להסיר הזקן, משום חקת הגוי, גם ללא תער, אלא בסתם מספרים או סם. (מהם מדרש רבה, אבן עזרא, ראב"ן, רוקח, רא"ה, חה"ד, אברבנאל, ספורנו, כחד חודה, של"ה, ב"ח, סידור יעב"ץ, הפלאה, שאלות ותשובות אמרי אש, צמח צדק, מנחת חינוך, הגאון הקדוש מקאמארה, שדי חמד, שאלות ותשובות מהרש"ם, חזון איש, ועוד, סך הכל יותר מחמישים פוסקים, דבריהם הובאו בספר "הדרת פנים - זקן" חלק ב' פרק ד').

ו. חלק מהפוסקים, אוסרים להסיר הזקן, משום מראית עין, שיחשדו שגלחו בתער. (מובא בספר הנ"ל שכן הוא דעת הריטב"א, ב"ח, בית מאיר, יפה ללב, שדי חמד, סבא קדישא, מהרש"ם, חפץ חיים, דכ"ת, כלי חמדה, ועוד עיין שם, ספר הפ"ז ח"ב פ"ו עמוד תס"ב - תס"ז).

ז. וחלק, אוסרים להסיר הזקן אף במספרים, שפא אחרים יבואו לידי הקלת הענין, ויגלחו בתער. (רבינו יהודה החסיד, דברי חכמים, מעשי רוקח על המשניות, שדי חמד, שאלות ותשובות מהרש"ם, חפץ חיים, דכ"ת, שאלות ותשובות דברי מלכיאל, מהר"ח זאנענפעלד, רבי יוסף אליהו הענקין, ועוד פוסקים, עיין ספר הנ"ל חלק ב' פרק ה' עמוד תמ"ו - תנ"א).

ח. החפץ חיים כותב, שאין להסיר הזקן כלל וכלל, (אפילו במספרים) מפני טעמים שונים. ראשית, מובא בקבלה, שעל ידי כך קורעים צנורות קדושים. (עיין באר היטב קפ"א ה').

ט. ויותר, מפני שבמינו נוהגים רבים לא עלינו לגלח בתער, ועוקרים לא מהתורה, לכן מצוה עצומה לכלל ישראל, לא לגעת בזקן אף לא במספרים, להראות לכל, שמצוות ה' תברך שצוה לעמו ישראל חביבות עלינו, ואין אנו מתבישים בהן חס ושלום עד כאן דבריו. (עיין שם שהעיר מקור נחמד לזה, ברכות י"א, לאחד שאומרים לו זקן מגדל כו' עיין תוס' רבינו יהודה, ורשב"א, ותבין, ועיין עוד כעין זה בשאלות ותשובות מנח"א חלק ג' סימן ל"ח סוף קטע הראשון).

י. הזוהר הקדוש כותב, אוי לו למי שנגע בשיער זקנו. (אדרא רבה דף ק"ז), (דברינו מוסב על כל אופני נטילת שערות זקן האפשרי).

יא. הזקן, הוא אחד מסימני הטהרה של יהודי, ואלו המסירים אותו, מסירים מעליהם סימן טהרה. (עיין יעקב ע"ז ב').

יב. כתוב בספר "זין המשמר" דהלומדין ובני תורה מחטיאין הרבים, דעל ידי שהם מקילים במספרים, מגלחין המון העם גם בתער. (עיין שם).

יג. תלמידי חכמים היושבים ולומדים, נדרשים להחמיר יותר, לא להסיר הזקן, לחלוטין. (ש"ת חת"ס אור"ח סקנ"ט, מעשה רוקח שם, עיין הטעם במ"מ לאות הקודם).

יד. במדינות שמחמירים לא לגלח הזקן, אסור לנהג אחרת, וגם העובר לדור במדינה אחרת, אסור לו. (שלחן גבוה אור"ח בכללי המנהגים בראש הספר אות קמ"ט, דכ"ת קפ"א י"ט, ש"ת דברי יוסף סי' ל"ו, חפץ חיים, ש"ת דברי מלכיאל שם).

טו. חלק מהפוסקים, מחמירים שמי שאין לו זקן, לא יהיה שוחט. (ש"ת חיים ביד הספרדי יור"ד סי' א', דף ט', דכ"ת סי' ב' ס"ק פ"ט, ע"ש).

**טז.** המתפללים בנוסח האריז"ל, אסור להם לגזוז הזקן, בשום אופן. (ש"ת שמחה לאיש יו"ד סי' ל"ה והעיד מקורו בש"ת השיב משה או"ח סי' ז', ועי' בספרי מנחות שלום חז"ו מס' נפש ישעי' על מאכלות אסורות באריכות עיין שם).

**יז.** מובא מהחת"ם סופר זצ"ל, כשהתחילו להסיר הזקן, עשו זאת בהכרח, בימי הפרענות, כשהיהודים עוינו בצרות צרורות בגרמניה, (גרות תתנ"ו) התירו הגדולים לנוסעים, לשנות לבושם ולהסיר את זקנם, כדי שהאויבים לא יכירו אותם, שבימים אלו נהגו הגויים, לא לגדל זקן בעקבות ספור של מלך פולני, שלא צמח לו זקן, (מלך פולין סריס) וכדי שהאויבים לא יכירו יהודים הנוודים מארצם, התירו להם חכמים להסיר הזקן. יצא שבחזרם לביתם, התבישו הנוסעים במראם החדש ללא זקן, כך שהחלו להנהיג את אט שלא לגדל זקן, ורק תלמידי חכמים היושבים בביתם הותרו את זקנם. כל הבורחים מגרמניה לפולין לפני הגזירה, (בשנת תתנ"ו) לא היו מכרחים להגיע להתר. [לכן היה מנהג בגרמניה להסיר הזקן ובפולין לא]. (ש"ת חת"ס או"ח סי' קנ"ט, ובעל התומים כתב באהבת יהונתן ויקרא בזה"ל: והנה באשכנז נוהגין שמספרים הזקן שלהם וע"ז צווח הנביא כו', וע"ע ש"ת לבוש"מ מהד"ק יור"ד צ"ט, ש"ת בית שערים יור"ד דל"ו, ש"ת מנחת אלעזר ח"ב סי' מ"ח, ש"ת תירוש ויצהר סי' ס"ח, ס' קריה נאמנה בסוף הספר, חוברת וילקט יוסף, שנה שלישית - רביעית - שישית - שביעית - שמינית, המאסף שנה שביעית, ועי' ברד"ק שמואל ב' י' ה' ח"ל: לא היה מנהגם לגלח הזקן ואפילו במספרים כו' וחרפה הוא גלוח הזקן, אלא שנהגו כן באלה הארצות אשר אנחנו שם, ע"כ). (הצרת המוציא לאור: מדברי החת"ס אנו רואים שכל ענף הסרת הזקן היה באין ברירה והיו מכרחים להגיע להתר מהגדולים ואפילו אז לא גזרו תלמידי חכמים את זקנם לפני קבלת התר).

**יח.** החיד"א כותב בדומה לנכתב לעיל, ידוע שבימי התנאים, האמוראים, הגאונים, לא נהגו לגזוז הזקן, אלא המנהג התחיל באירופה אצל הגויים, בגלל סבה מסוימת, וכך התפשט המנהג אצל היהודים, על ידי הגויים שעסקו עמם במסחר, לכן אף אם אפשר למצוא התרים, אין לסמוך על כך, רק בשעת הדחק ובעת סכנה, וגם אז צריך כפירה מה' יתברך, ובלי זה בודאי אסור גמור לגזוז הזקן. (ש"ת חיים שאל ח"ב סי' כ"ג - ברכ"י יור"ד קפ"א - עבודת הקודש, מורה באצבע סי' ד' או קל"ה, יוסף אומץ סי' מ"ה). הגאון הצדיק מורנו הרב ר' שאול בראך זכר צדיק לברכה, אבדק"ק קאשוי, כותב שמהאברבנאל רואים שלפני כ-450 שנים גם לא נמצאו יהודים רואים שגזזו זקניהם אפילו בסם. (אבות על בניס פ"ג מ"א).

**יט.** מובא מהגאון החזון איש זכר צדיק לברכה, בענין הסרת הזקן, שמאד לא מוצא חן בעיניו, ומקבל זאת קשה ביותר, שהוא אינו נהג צנוע ואינו יהודי, רק נלמד מהגויים, ועוקרים בכך את הקדושה, אף אם מותרים שער קצר אינו נורא. (אגרות חזו"א ח"א קצ"ז).

**כ.** במכתב אחר הוא כותב, מעולם לא הייתי שבע רצון, מגזוזת הזקן, בהיותי מרגל באסור עוד מהדור הקודם, שהיה חמור הענין, כהולך ללא כפה, והיה נחשב לכל, כמשיל את הלבוש היהודי, ולמרות ההתפשטות גם בין לומדי התורה, לא השתנה בעבור זה, לכן בוער לי הדבר מאד. (שם קצ"ח).

**כא. המסיר את זקנו, מעפב השפעת חסדי ה' יתברך בעולם.** (רקאנטי פ' קדושים, המקובל מהר"ן שפירא בספרו יין המשומר, הסי' מובא גם בקיצור שלה, ובש"א).

**כב. בספר "הקנה", כתוב שכהן ללא זקן, אף אם הוא בן 100 שנה, לא יעלה לדוכן.** (דף כ"ח וכ"כ הרדב"ז בספרו טעה"מ מ' ע"ח, אבן עזרא עה"כ לא יקרוח קרחה, אברבנאל ויקרא י"ט, ואודות המחבר הקדוש ע"ו שה"ג סוף מע' ס', ושד"ת כללי הפוסקים סט"ו, או"מ"ט, ובענין הכהנים ע"י עוד שו"ת לבוש"מ ח"א מהדו"ת סי' כ', שו"ת מנח"י ח"ו סי' ט"ו).

**כג. מובא מהאבן עזרא, ה' יתברך ברא את הזקן ליפי, ממילא אינו יאה להשחיתו.** (אבן עזרא ויקרא י"ט, פסוק כ"ז וזה כעין טעם שכי החינוך בטעם איסור זריעת כלאים, שלא לשנות בכונת היוצר).

**כד. ב"ספר חסידים", כותב, אין לגזז הזקן אף בשעת ספנה.** (סי"ח סי' קצ"ח).

**כה. מובא בספרים, ספור איום ונורא, שארע בתקופת רבי יהודה החסיד, הליה ה'יה עשיר, שהיה נוהג לגזז הזקן, רבי יהודה החסיד זכר צדיק לברכה, היה מפציר בו שיחדל, אף העשיר לא שת לבו לרב, והתעלם באומרו שהוא מפנק ואינו יכול לסבל הזקן. אמר לו רבי יהודה: "דע לך, שיהיה לך סוף מר, שאחרי מיתתך יבואו שדים הנראים כמו פרות, ויזכרו על פיך", (מרמז במקרא: "פאת ראשכם ולא תשחית"), שזהו העונש לגזוז זקנו. בהסתלק אותו עשיר מן העולם, החיה אותו רבי יהודה, וסמר שערות ראשו, וספר, שמיד אחרי מיתתו, הגיע אליו שד הנראה כמו פרה, והביא עמו כלי, מלא בזפת גפרית ומלח, והכניס בזה נשמתו, לאחר מכן העלה אותו המלאך, לבית דין של מעלה, הביאו לו חומש, ובקשו להקריא הפסוק "ולא תשחית את פאת זקנך", ולא ידע מה להשיב, מיד אחר כך, הכריזו שישמרו את נשמתו במדרגה התחתונה של הגהינום כו'. (המעשה מובא בס' "יין המשומר" להר"ן שפירא בלשון זה שה' מגלח במספרים, ובס' שבט מוסר פי"ח, בס' נוהג בצאן יוסף ה' גלוח, שו"ת מנחת אלעזר ח"ב סי' מ"ח, מאיר נתיב ע"ס נתיב מצותיך פח"י או"ל, עמודי ארוזים דף נ"ט, "הדרת פנים - זקן" עמ' צ"ו, ותסמר שערות ראש אנוש, ובענין גירסת הקיצור שלה ע"י שו"ת מנח"א שם ובספר הפ"ו שם בהערה 130. ובכללות ענין העונשים ר"ל על הסרת הזקן אף בלא תער ע"י ספר הפ"ו ח"ב פי"ג).**

**כו. ומשום גודל העונש, יש להחמיר בכל החומרות.** (יוסף אומץ - דיני פאות).

**כז. אחד הראשונים שאל בשמים בענין הסרת הזקן, והשיבו לו משמ"א, שאין לגזז הזקן אפילו לא במספרים, ואלו הגוזרים, שישאלו אותם היכן בוראכם מלכיים ששכחתם לקיים מצוה קלה כל כך.** (שו"ת מן השמים סי' ל"ו).

**כח. יש הסוברים, שהזקן עשוי כדי שלצעירים יהיה דרך ארץ בפני הזקנים, ושיזכרו על ידי הזקן הלבן לשוב בתשובה.** (יתידות אהלים פ' נשא, מובא בספר הפ"ו).

**כט. יש האומרים, לא להסיר הזקן, כדי לא לבטל את סימן החלוקה שה' יתברך עשה בין הגברים לנשים, והעושה כן, עושה הפך מרצון ה'. (רבינו בחיי ויקרא י"ט, כ"ז, מאה שערים שער ס', שבט מוסר פ"א, ואברבנאל שם, יעב"ץ בחלון המצרי, וכ"כ באבודרהם בפרוש ברכת אשר יצר, והוסף טעם מפני תואר הדרת פנים).**

ל. חלק סוברים, שהאסור הוא לא להסיר את היפי מהפנים. (ספורנו, אבודרהם שם, שבט מוסר פ"א, פמ"ג או"ח תקס"א, מלבי"ם שמואל ב' י' ד', שו"ת בית שערים יור"ד רל"ו, ובתורה תמימה ויקרא י"ט, כ"ז, כע"ז דגילוח הזקן סימן לדאגה, עצבות וצער, וגידול הזקן הוא תענוג וכבוד, ע"ש. ע"י בארוכה ספר הפ"ז ח"ב פ"ט).

לא. לפי האר"י הקדוש, יש להזהר לא לגעת בזקן, שמא תתלש אפילו שערה. (עי' שעה"מ פ' קדושים, שו"ע הארז"ל דיני ערש הל' י"א, טעה"מ וליקו"ת פ' קדושים, שעה"כ י' ב', אור צדיקים סי' מ"ב, ע"י שו"ת כתנות יוסף יור"ד סי' א', מאורי אור חלק באר שבע ט"ז א').

לב. המסיר זקנו, שלא יעלה לתורה. (מגלה עמוקות קדושים, שו"ת צור יעקב סי' ק, ע"י דובב מישרים סי' כ"ג ובירושלים יש כמה בתי כנסיות שנוהגין כן, עמודי ארזים, עמ' שט"ז). הגבאים של בתי הכנסיות, היו צריכים להתאסף במטרה, לא להעלות לתורה יהודי הגוזר זקנו, ואם חפץ לקנות עליה שיעלו את המחיר, כך שלא יעלה בידו לקנות. (צוואה מחיים למהר"פ דף ט"ז).

לג. הנושא זקן, מעורר י"ג מדות של רחמים מלמעלה. (בני יששכר חודש אלול מאמר ב', ב). כך קבלנו עד משה רבנו מהקדוש ברוך הוא. (סם).

לד. הגמרא אומרת, לפני ביאת המשיח יהיה "פני הדור כפני הכלב", והפשט הוא שיגזרו הזקן, וישאירו את הפאות והשער מעל הפה, באותה צורה שנראית בחיות טמאות וכלבים. (הרמ"ז מובא בלב העברי ל"ד, ב').

לה. הגאון הצדיק מורנו הרב ר' יונתן זכר צדיק לברכה כותב: מצוה על כל אחד, לגדל זקן אפילו עם הארץ, לא כמו בחומרות אחרות ודקדוקים אחרים, שלא כל אחד ראוי להחמיר רק תלמידי חכמים המצויים בכל האסורים, כאן זה מצוה. (נוהג כצאן יוסף ה' גילוח). אמר המוציא לאור: דברים המלהיבים הללו, הם מכה בפטיש על קדקדי מלעזים שאין מצוה זו כדאי רק למחמירים ופרושים, ולא לסתם עמא דארעא, כי הדברים הנכתבים למעלה מנגדים לדבריהם.

לו. רוב התרים אחרי התרים, הם אנשים שהאמונה בלבם נחלשה, שבעלי האמונה האמתיים אינם מגלחים את זקנם כלל, רק מעט מאד המכרחים. (ס' אור המצות ח"ג מצוה מ"ד).

לז. יש הכותבים, לא להרשות להיות כשליח צבור למגלח זקנו. (מנחת אהרן כלל י"ב או"ח, כ' שו"ת חיים ביד סי' א', אלף המגן על מטה אפרים סי' תקפ"א סי' נ"א, כבוד חכמים עמ' קס"ט, דכ"ת יור"ד סי' ב', ס"ק פ"ט, בעל בני יששכר בס' מגיד תעלומה ברכות דף י"א, שו"ת חיים ביד סי' א' למהר"פ, בשו"ת שמחה לאיש שם העיר מקורו משרית השיב משה הנ"ל).

לח. כשתראה מגדלי זקן והם עניים, אז נודע ה' משפט עשה, לגבות חובותיהם וחסאותיהם, ואלמלא היו מגלחי זקן לא היו מתכפרים עוונותיהם אף בעניית. (ישמח משה פ' אמור).

לט. כל בר דעת ישפיל להבין, שבעקבות שנפלו לרשתו של הבעל דבר בגרמניה לגלח הזקן, התחזקה הכפירה והתפשטה האפיקורסות, והאמת היא כפי הכתוב בספרים הקדושים, שאפילו להסיר הזקן המתר על פי דין, הוא פגם נורא, השם

ישמרנו, ואין לשער ולהעריך, בשכל אנוש, עצמת הקדושה הטמונה בזקן, וכן באותה מדה אין לשער הענש על השחתת הקדושה הרוממה כו'. כל היהדות תלויה בזה, כי על ידי הזקן והפאות, זוכים ליראה, ועל ידי זה, מקבלים השפעת חסידים ממעל, ועל ידי זה, אין צריך לעמל על הפרנסה, ואפשר להיות פנויים לעבודת ה' יתברך כל היום, והרי זוהי שאיפתנו אליה אנו כמהים, וממילא כל היהדות תלויה על הזקן והפאות. על ידי הזקן והפאות, היהודי נפר, והרוצה חס וחלילה לכפור באלקי ישראל, הדבר הראשון הוא עוקר את הזקן והפאות, כי האמת כל היהדות תלויה בזקן ובפאות. (כל הנ"ל מבואר בליקוטי הלכות להגה"ק מהר"ן הלכות גילוח הלכה ב, ג, ע"ש).

**מ.** הפלא יועץ (ע"ך גליח) כותב: ראוי לכל ירא שמים שלא יגע בזקנו, לא בשערות שעל פניו ולא בשערות שעל צוארו, שעל ידי זה מביא רעה על עצמו, ועוד כתב למה לא תנהג כל אדם כפי שלמד אותנו האריז"ל, האם יש איזה צער או איזה נזק מזה, למה לא יסתכלו על כבוד ה' יתברך בדבר קטן כל כך עד כאן.

**מא.** גלוח הזקן אצל אדם חשוב חמור הרבה יותר ועלול להחשב כחלול ה'. (ש"ת אמרי אש, יור"ד סי' נ"ה).

**מב.** המגלחים זקנם מראים שמדורדרים ברוחניות. (ש"ת תירוש ויצהר סי' ס"ח בשם המלבי"ם, חפץ חיים בקו' תפארת אדם פ"ה, ש"ת דברי מלכיא"ל ח"ה סי' פ"א).

**מג.** הסבא קדישא, ר' שלמה אליעזר אלפנדרי, לא הרשה לאנשים ללא זקן לדרוך על מפתן ביתו, ואלו שנדחקו לא הבית בפניהם, וכמוכן לא דבר עמם בלמוד. (ס' עמודי ארזים להגה"ק מהרי"ז מרגליות דף נ"ב).

**מד.** וענין הוא לא לזלזל בכבוד הזקן בדברים אחרים. (עי' ערוה"ש קנ"א י, ומה שתמה על הר"י, שביד הריצפה לפני ארון הקדוש בזקנו כמבואר במ"א שם, אנו מתמהין על תמיהתו וכי הוא לגודל קדושתו לא ידע אם יש זלזול או לא, ונאמן עלינו הס"ח שכנים הדברים, וגם הוא הביא למעלה, ואם הראשונים כמלאכים, אנו כאנשים, וכל לבבות דורש ד').

**מה.** למעשה על כל יהודי ירא שמים לנהג עפ"י רבותינו הקדושים ולגדל זקן. (ש"ת לבוש"מ ח"א במפתחות ליו"ד סי' צ"ט).

**מו.** בושג גדולה היא שגויים רבים מותירים את זקנם לגדול, ובדיוק היהודים המצוים על כך, להם הדבר קשה, ותודה לעומד בפני הפרצה, ושלא יבוש מפני המלעיגים, וכך אומר הנביא שצריך להיות כחומה בצורה נגד הפריצים, ובני התורה העומדים נגד, נפר עליהם שאין בהם יראת שמים כו'. וכל אלו המנסים להרפות ידיהם של החפצים לחזק יסודות היהדות נכללים בקללת "ארור אשר לא יקים את דברי התורה" והמתחזק יסודות התורה הקדושה הוא בכלל של "ברוך" כו'. (ש"ת דברי מלכיא"ל ח"ד סי' ס"ו).

**מז.** ממשיך וכותב המתבונן יראה שזהו הפתח לכל העברות במדינותנו, והחפץ לפרק מעליו על יראת שמים, דבר ראשון מגלח זקנו. (ח"ה סי' פ"א).



מח. וכך כותבים גם אחרים שמיד בהסרת הזקן מהפנים קל יותר לעבור על כל העברות בתורה אפילו חלול שבת והנחת תפלין. (ש"ת תירוש ויצהר סי' ס"ח בשם ס' עולם עשייה, חפץ חיים בקונטרס תפארת אדם, משך חכמה, ש"ת דברי מלכיאל ח"ה סי' פ"א).

מט. בתקופת הגה"ק ר' יחזקאל לנדא זצ"ל בעהמ"ח ש"ת "נודע ביהודה" פרץ אחד גדר וגלח זקנו ה"נודע ביהודה" הזהירו והטיף לו מוסר שלא יעשה זאת יותר, כי מלבד עונו הוא נושא עליו עברות אחרים העושים אחריו, אותו אחד לא שמע בקול רבו, ותוף זמן קצר הסתלק מן העולם. בדרך נשיאת הנפטר למנוחתו התמידית, שלח ה"נודע ביהודה" צווי לראש החברה קדישא שימתינו עם הלוי עד בואו. ה"נודע ביהודה" הופיע והלוי התחילה, כשהגיעו לרחוב הראשי צוה הרב לעצר ושלח לקרא לספר, וצוה עליו לגלח הזקן שגדל לנפטר בימי חוליו, כדי שיגיע למעלה כנוהגו בחייו, ומיד אחר כך חזר הנודע ביהודה לביתו. (ס' מופת הדור דף ט"ז ע"ב, מובא בש"ת תירוש ויצהר סי' ס"ח).

נ. בימינו הדור ברוך ה' השתפר באי הסרת הזקן על ידי שכל חסיד הנוסע לרבו הצדיק מזוהר בזה. (ברית משה על הסמ"ג מצ' נ"ח, ועי' ס' "הדרת פנים - זקן" עמ' רס"ט שהעתיק מכתבו של הגר"ש דווארקיין שליט"א בזה"ל, ידוע שצער גדול הצטער אותו צדיק החפץ חיים זצ"ל ע"ז שלא הי' יכול לפעול על תלמידיו בני ישיבתו [אף שהיו יראים ושלמים, כידוע] שלא לספר זקנים. ובשנת עת"ר כשהי' אסיפת הרבנים הידוע בעיר המלוכה פעטערבורג שהשתתפו בה גדולי הדור ההוא כמו האדמו"ר מהרש"ב מליובאוויטש זצ"ל והחפץ חיים זצ"ל, ור' חיים בריסקער זצ"ל, שאל אז החפץ חיים את האדמו"ר מליובאוויטש האם יכול לגלות לו הסוד, במה כחו גדול שהוא פעל על בני ישיבתו שאין מסתפרים זקנם, והשיב לו האדמו"ר זצ"ל, שאצלם הוא בפשיטות ואין צריך לדבר עמהם על דבר זה, ע"כ).

נא. בשנת תר"ו יצאה גזירה בפולין שאסרה על היהודים ללבש מעיל משי ארוך ומכנסים קצרות, והעקר אסור לגדל זקן ופאות, שנים מגדולי הדור הגה"ק חדושי הרי"ם זצ"ל והגה"ק מהר"א מטשעכענאו זצ"ל, שגרו בפולין בזמן הזה, פסקו שיש לנהג ב"הרג ואל יעבור".

נב. יש פוסקים הכותבים, לפי שבזמננו שנפרץ לא עלינו לגלח הזקן בתער, מצוה גדולה לשומרי תורה ומצוות, להתחזק להפך ולא להסיר הזקן. (פי' רבינו סעדי' גאון על דברי הש"ס ברכות י"א ע"א, וכ"פ רבינו חננאל, וכ"פ הערוך שם, תוס' ר' יהודא החסיד שם, חי' הרשב"א שם, דברי חכמים, החפץ חיים בקונטרס תפארת אדם בתחילתו, ובספר הפ"ז ח"ב פ"ה אות א' שמביא שם הרבה פוסקים שכ"כ עיי"ש).

נג. המגלח את הזקן גורם שרוח הטומאה של הגוים נדבקת בו. (תורת אלק - להגה"ק משאפראן זצ"ל).

נד. מובא מהחפץ חיים, יש אנשים המתגלחים כי חפצים ליפות ולפאר עצמם וזה עלול להביא לאסור עריות. (החפץ חיים בקונטרס תפארת אדם פ"ו).

נה. יש פוסקים האוסרים מטעם "ואל תטש תורת אבך". (ש"ת דברי יוסף או' ב', ס' זקן אברהם מאמר ו' או' ז', שלחן גבוה או' א', מהר"א פלעקלעס בס' עולת חודש ח"ב דרוש א', עמ' ט"ו, ש"ת חת"ס שם,

שׁוֹרֵת חַיִּים בִּיד סִי ד', צִצַּ סִי צ"ג, שְׁד"ח שֵׁם, חֲפִצַּ חַיִּים שֵׁם, שׁוֹרֵת דְּבָרֵי מַלְכֵיאֵל חִד סִי ס"ו, שׁוֹרֵת קוֹל מְבַשֵּׁר ח"י, עֲמוּדֵי אֲרוֹזִים דָּף ע"א, שׁוֹרֵת חֲלָקֵת יַעֲקֹב עֲמ' שִׁיחַ, וְעוֹד הַרְבֵּה דַעוֹת הוֹבֵאוּ בִּסְפֵר הַפ"ז חֲב"ב פ"ח).

\*

## פָּרָק ב'

## סְרוּק הַזֶּקֶן

**מִתֵּר לְסִרְק הַזֶּקֶן.** (כִּינְי בַשְּׁלֵה עֲנִין דֶּרֶךְ אֶרֶץ, וּמִט"א סִי תִר"ו סִק"ח, שׁוֹרֵת כְּתוּנַת יוֹסֵף יוֹרֵד סִי א', וּבִס' יד נֶאֱמַן דָּף י"ד, דִּיש קְבֵלָה עַד הָאֲרִיז"ל דְּסִרְיָה שְׁרִי, וְאֲדַרְבָּה טוֹב וְיִשֵּׁר לְסְרוּק הַזֶּקֶן בְּכָל יוֹם [מּוֹבָא בִּס' הַדְרַת פְּנִים - זִקְן עֲמ' תַקְט"ז], וְכִינְי בַשְּׁד"ח מַע' ג', אִו עִיָּה, וּבִכְה"ח סִי ז"ךְ אִו י"ג, דְּטוֹב לַעֲשׂוֹת כֵּן לְכַבּוֹד שַׁבַּת, וְכֵן נִהְיָו הַגְּאוּן מוֹהֵר־נֶתֶן אֲדַלְר זַצ"ל, וְהַגְּאוּן מוֹהֵר"ח סוֹפֵר זַצ"ל כְּמִבּוֹאֵר בְּתוֹלְדוֹת סוֹפְרִים, וְגַם דַּעַת חֲזוֹן אִישׁ זַצ"ל לְהַתִּיר בְּמִסְרָק כְּמִבּוֹאֵר בְּסוֹפּוֹ שֵׁם עֲמוּד ש"ו). **יֵשׁ הַמְחַמְרִים.** (בְּזַכְרוֹנוֹת אֲלֵי ח"י מַע' ד', דְּכַפִּי פִשְׁט הָאֲרִיז"ל נ' דֶּאֱסוֹר, בְּמִט"א שֵׁם דֶּאֱנָשִׁי מַעֲשֵׂה נוֹהֲגִין כֵּן, בְּמַהֲר"ז צִמַח בְּעַהֲמ"ח "נְגִיד וּמִצוּה" מְגוּרֵי הָאֲרִיז"ל, דֶּאֱם עַל יַדֵּי סִיבוֹת יִפִּיל הַשְּׁעֵרוֹת יוֹתֵר אִם לֹא יִסְרוֹק, וְגַם שְׁנַכְרֹכוֹת אֲלוֹ עִם אֲלוֹ הַגּוֹרֵם נְפִילַתָּן הַעֲצָה הַיְעוּצָה לְרַחוּץ הַזֶּקֶן הַרְבֵּה וּלְתַקֵּן אַח"כ בְּמִסְרָק מַעֲט מַעֲט הַשְּׁעֵרוֹת מוֹבָא בְּקוֹנ' תוֹס' חַיִּים הַנְּסַפֵּחַ לִס' צוּאָה מַחֲיִים לְמַהֲרָח"פ, וְעַ"ע נִימוּקֵי אִו"ח סִי עַד"ר).

## נְגִיעַת הַזֶּקֶן בְּשַׁבַּת

**יֵשׁ לְהַזְהֵר מְאֹד לֹא לַגְּעַת בְּזֶקֶן בְּשַׁבַּת כְּדִי לֹא לְהַכְשֵׁל חֵס וְשְׁלוֹם בְּתַלְשֵׁת שְׁעֵרוֹת.** **פַּעַם אֶרֶע שְׁהָאֲרִי הַקְּדוֹשׁ הַכְּנִיס בְּטַעוֹת אֶת יְדוֹ לְזַקְנָו בְּשַׁבַּת, וּבִירְאָתוֹ שְׁמָא תַתְּלַשְׁנָה שְׁעֵרוֹת, לֹא הוֹצִיא אֶת יְדוֹ מִזֶּקְנוֹ עַד מוֹצְאֵי שַׁבַּת.** (חֲסִל"א סִי שְׁל"ט, כְּה"ח לְמַהֲרָח"פ סִי ל' אִו מ"ח, צוּאָה מַחֲיִים אִו נ"ט, כְּה"ח סִי ש"ג סִק"ח קכ"ז, וּסִי ש"מ סִק"י, ע"ש).

## הַנְּחַת שְׁעַר הַזֶּקֶן בְּסִפֵּר

**אֲסוֹר לְהַכְנִיס שְׁעַר הַזֶּקֶן בְּסִפְרִים.** (שׁוֹרֵת תּוֹרָה לְשִׁמָּה לְבַעַל בֵּן אִישׁ חִי ש"ו, וּס' מֵאוּרֵי אִוֹר מוֹבָא לִיקוּמ' ח"א סִדֵּר קְבִיעוֹת עֲתִים לְתוֹרָה עֲמ' ק"ו, וְלִיקוּמ' שֵׁם, שׁוֹרֵת בֵּית יִשְׂרָאֵל [עַדְעֵלִין] יוֹרֵד סִי קל"ז). **יְהוּדִים יִרְאִים הֵיוּ נוֹהֲגִים שְׁשַׁעְרָה שְׁנַשְׁרָה מִזֶּקֶן הֵיוּ מְטַמְּיִים בְּסִפֵּר,** (ס' עֲמוּדֵי אֲרוֹזִים עֲמוּד ז', שׁוֹרֵת תִּירוּשׁ וַיִּצְהַר סִי ס"ח, לִיקוּמ' שֵׁם), **אִךְ רַק לְהֵם הָיָה מִתֵּר כִּינְי שְׁהֵיוּ נִזְהָרִים בְּיוֹתֵר עַל קְדוּשַׁת הַזֶּקֶן שַׁח"ו לֹא תַתְּלַשְׁנָה שְׁעֵרוֹת, לְכֵן הָיָה בְּזָה קְדוּשָׁה וְהָיָה מִתֵּר לְהַכְנִיס הַשְּׁעֵרוֹת בְּסִפֵּר,** (עֲמוּדֵי אֲרוֹזִים שֵׁם, לִיקוּמ' שֵׁם), **אֲבָל לְפִי חֲלָק מְהַפּוֹסְקִים זֶהוּ הַתֵּר רַק לְתַלְמִידֵי חֲכָמִים שְׂאִינָם נוֹגְעִים בְּזֶקְנָם רַק בְּלִמּוּד, אִם נִשְׁרָה שְׁעֵרָה בְּאֲמִצַּע הַלִּמּוּד, מִתֵּר לְהַכְנִיסָהּ לְסִפֵּר שְׁלוֹמְדִים בּוֹ.** (שׁוֹרֵת בֵּית יִשְׂרָאֵל שֵׁם). **מִתֵּר גַּם לְהַכְנִיס שְׁעֵרָה בְּסִפֵּר שְׁיִהְיֶה סִימָן הַיֶּכֶן אֲוַחְזִים.** (שׁוֹרֵת תּוֹרָה לְשִׁמָּה שֵׁם, וּבֵית יִשְׂרָאֵל שֵׁם).

## לְסוּבֵב הַזֶּקֶן

**אֲנָשִׁים שְׁלָהֶם זֶקֶן אֲרוּךְ וּמְסוּבָבִים אוֹתוֹ לְמַעַלָּה שְׁיִרְאָה קֶצֶר, אִינָם נוֹהֲגִים נְכוֹן.** (שׁוֹרֵת תּוֹרָה לְשִׁמָּה, סִי תַמ"ז, וְדְבָרֵי מַהֲרָש"ב מְלִיבֵאוּאוּיֵטֶשׁ זַצ"ל בְּסִפְרוֹ "תּוֹרַת שְׁלוֹם" עֲמ' 74 וְאוּלְךְ).

## סְגוּלוֹת עַל יְדֵי הַזֶּקֶן

הַגֵּה"ק ר' שְׁלֵמָה מְקַרְלִין זַצ"ל נִתֵּן עֲצָה לְחַשׂוֹף בְּנִים, ל"ע, שְׁיִוְתִיר לְגְדוֹל זֶקְנוֹ וְנוֹשַׁע בְּעַזְהֵי"ת. (ס' שִׁמְעָה שְׁלֵמָה חֲלָק שְׁלֵמַת הַיּוֹחֲסִין "יִרְשָׁע יַעֲקֹב" ג-ל"ד). וְכִי שְׂאִין לוֹ זֶקֶן נִהְיָה

עני ומאבד פֶּרְנִסְתּוֹ. (זהר ח"ג קל"א, ישמח משה פ' אמור, כה"ח סי' ר"ז או י"ג למהרח"פ, עטרת ישועה דזיקוב פ' קדושים).

## גלוּחַ הַשְּׁפָה

**הַשְּׁפָה שְׁעַל הַפֶּה הַעוֹמֵד וּמְפָרִיעַ לְאַכִּילָהּ מִתֵּר לְגַלְחָה.** (בשלחן גבוה כתב ג' טעמים להחמיר לגלח דוקא שפה שמעכב אכילה: א) דאותן המפרידין אותם השערות לצד ימין ולצד שמאל להדמות לגויים אנשי המלחמה הבריונים שמגדלים שער השפה בכה"ג, ב) דלא ימלט מאכילת בשר וחלב דאם אכל גבינה נשאר פתיתי גבינה בין השערות ויבא לאכלם עם הבשר, ג) כפי חכמי הזהר הקדוש באדרא רבה פ' נשא צריך שיהיו השפתים פנויים מכל צד מכל שער, ע"כ). וְעוֹד טַעְמִים נֶשְׁנוּ בְּזֶה. ד) דעפ"י האר"ז ל' צריך לבער השער מסביבות פיו בעת התפלה. (מובא ביפה ללב ח"ה סי' קפ"א). ה) שְׁקָץ הוּא וּמְטַמְּאָה הַמַּאֲכָל, (יעב"ץ בסידור ה' ט"ב שער הדלק חלון ז' חלון המצרי וע"ע בן איש חי בשו"ת תורה לשמה סי' ש"צ דאין שום חומרה וחסידות בזה כלל אלא גם החסידים עושין כן דבהדיא אי בכתבי מהרח"ו זלה"ה כי רבינו האר"ז בעצמו היה קוצץ משער השפה מה שהיה מעכב האכילה, ומי לנו גדול ממנו בחסידות וכו' ע"ש). וראיתי בשו"ת שמחה לאיש יור"ד לה' שתמה מנין יהא המנהג להרבה חסידים ואנשי מעשה שמדקדקין לא לקצץ גם שפה המעכב, ע"ש שדחה ליישב מטעם סלסול, והניח בצ"ע).

✳

פֶּרֶק ג'

## מְסִירוֹת נֶפֶשׁ לֹא לְגַלְחַת זָקֵן

**א. אֵין לְהִסִּיר הַזָּקֵן אֶפִּילוּ בַשְּׁעַת סִּכְנָה.** (ר' יהודה החסיד, שו"ת אמרי א"ש, חי' הרי"ם, הגאון הק' מהר"א אבדק"ק טשעכענאוו).

**ב. עִם יִשְׂרָאֵל נִגְאָלוּ מִמְצָרִים בְּזָכוֹת מְסִירוֹת נֶפֶשׁ לְמַעַן הַזָּקֵן.** (שער יששכר).

**ג. אֵלוּ הַהוֹלְכִים בְּהִכְרַח לְצַבָּא שְׂוִיתֵירוּ זָקֵנָם לְגְדוֹל, גַּם אִם גּוֹיִים אִו רְשָׁעִים עֲשׂוּיִים לְלַעַג עֲלֵיהֶם בְּעֵבוֹר זֶה, וְאִף אִם זֶה עָלוּל לְהִבְיָא לְהַפְסְדִים כְּסַפִּיִּים.** (חפץ חיים בס' מחנה ישראל).

**ד. אֶפִּילוּ אִם נִמְצָא אֶחָד לְבַדּוֹ עִם זָקֵן בְּעֵיר כּוֹלָהּ אִו בְּמִדְיָנָה שְׁלִימָה אֵין לְגַעַת בְּזָקֵן.** (ר' זלמן סורוצקין).

**ה. כְּשֶׁהַיְהוּדִים גָּלוּ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בִּימֵי חֲרָבָן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, הַזְּהִירוּ אוֹתָם, שְׂאִם לֹא יִסִּירוּ אֶת הַזָּקֵן וְהַפְּאוֹת, מוֹרִידִים לָהֶם אֶת הָרָאשׁ, וְלֹא שְׁמַעוּ בְּקוֹלָם.** (מדרש רבה איכה פ"ה, עמודי ארזים).

**ו. צִדִּיקִים פְּסָקוּ בְּגִזְרָה בְּפוֹלִין נֶגֶד הַזָּקֵן, "יִהְרַג וְאֵל יַעֲבוֹר".** (כ"כ בס' מאיר עיני הגולה שכן פסק בעל חי' הרי"ם והקדוש מהר"א מטשעכענאוו זצ"ל, ע"ש, ועי' לעיל פ"א אות נ"א באריכות).

**ז. כָּתַב בְּשׂוֹדֵי חֶמֶד (מַעֲמוּד לַמִּדָּה כָּלֵל קַט"ז בְּסוּפֵי) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וְכִבֵּר כָּתַב הַרִיטָבָא שְׂרָאוּי לְאֶסוֹר מִפְּנֵי חֲשַׁד הַרְוָאִים וְאִף בְּמִסְפָּרִים שְׁלֹא כְּעֵין תַּעֲר, כְּמוֹ שְׁכָתַב הַגָּאוֹן צ"צ, וְאֵין**

להורות צד התר בזה"ז אלא למי שצריך לזה כו', על דא ודאי לן יאות למבכי או לדור שקף עלה בקמיו, ואחד הרואה ואחד השומע פשופר ירים קולו להוכיח על זה, ולא יתיאש לומר כבר פשתה המספחת ולא יתנו און קשבת, חלילה לומר כן, וישראל קדושים, אם יוכיחום יקבלו באהבה, ואפילו אם רק נפש אחת מישראל נוכל להצילו מרדת שחת, הרי לנו פאלו נקים עולם מלא. ומעיד אני עלי שאחד מחכמי דורנו זה דרכו כל הימים להוכיח על זה במתק שפתים [שלא להסיר הזקן], ורבים השיב מעון זה, ה' יזכנו לזכות את הרבים לעשות נחת רוח ליוצרנו יתברך שמו, (עכ"ל שד"ח).

ת . ו . ש . ל . ב . ע .





**בקור נ"ק האדמו"ר מהאלמין שליט"א  
נשיא מפעל הזוהר העולמי  
אצל המקבל המלונ"ן  
הצדיק רבי דוד אבוחצירא שליט"א  
לפני פסח שנת תשע"א לפ"ק**

**"מי שילמד בזוהר הקדוש יתקיים על ידו הרשב"י  
ראשי תבות ישפע שפע רב בכל העולמות,  
שמעון ראשי תבות שיהי נחת עד מאה ועשרים,  
מי שייזכה וילמד רשב"י, יזכה שיתקיים בו שיהיה נחת עד מאה ועשרים..."**

**האדמו"ר נכנס**

הצדיק רבי דוד: ברוך הבא! ברוך הבא! מה שלום כבוד הרב?  
**האדמו"ר:** ברוך השם, השמ"ת יצור הלאה שנוכל להכניס את הזוהר הקדוש בכל בית יהודי.  
 הצדיק רבי דוד: ... יבשר טוב על הקלל ועל הפרט יבוא טוב ויקבל טוב.  
 הצדיק רבי דוד: אומר לכבודו אני רואה אנשים נכנסים, עם חוכרות פאלה ערפה של שעה שקבדו  
 הדפים, ממש דברים העומדים ברומו של עולם, לקרב את הגאולה, לקרב את הגאולה,  
**האדמו"ר:** ספר על הרעיון של פתק"ס חוכרות  
 הצדיק רבי דוד: הרשב"י הבריק את ההברקה הזאת להאדמו"ר!  
 הצדיק רבי דוד: כבודו, אנשים נכנסים, אני רואה כבר הוצאתם הרבה חוכרות ממש יותר חדש  
 עכשו הוצאתם יותר גדולים קצת, אני רואה יותר ימים, מעלין בקדש, עכשו מעלין בקדש, (קריאת  
 התפילות). בגין דא יפקון מן גלותא - עכשו רואים את זה בפועל  
 רבי דוד: פתח את הזוהר הקדוש ונפתח דברי הרשב"י שכתב לזכות את ישראל מסוף העולם ועד  
 סופו, והתמלא הצדיק בלו שמוחה, ואמר בזה הלשון: כבודו הרי מקים זאת, "מה רב טובך אשר  
 צפנת לחוסים בך" שמוגלגלים על ידי כבודו לקרב את הגאולה, ולהביא משיח צדקנו. כבודו לא זקוק  
 להסקמות על דברי הרשב"י, לדברי הרשב"י בעצמו אין צורך לשום הסקמות.  
 אני קורא בזהר פל יום, אני מצטרף לעושי מצוה אנחנו תומכים וסומכים על כל מה שעושים, שיהיה  
 בזה סימן ברכה ויתנהג מזה קדוש השם.  
 אני רואה פל הצבור נכנס עם הדברים האלה... מה שקבדו עושה זה דברים שאף אחד לא עושה

בעולם (אמר זאת בהתגשט יתר), הניחו לכבודו מקום מן השמים להתגדר בו. הקדוש ברוך הוא שמח בכבודו ונמשיד ונשפיע על הכלל ועל הפרט לקדש שם שמים, להרבות כבוד שמים.

ושוב הור הצדיק ואמר שוב: אני רואה אנשים נכנסים עם החוברות האלה, וזה דברים נפלאים זה דבר נפלא, זה דבר נפלא - זה נח לשמים ונח לבריות. הרשב"י ראשי תבות ישפע שפע רב בכל העולמות, צריך לזה הרבה שפע פי זה עולה הון תועפות.

(היה מלא התפעלות מהספרים והדיסקים שיצאו לאור, זהר השיעור היומי ועוד), ואמר בהתפעלות "איזה דברים"!! תזכה לקדש שם שמים, הקדוש ברוך הוא ישמח את כבודו ויהיה קדוש ד' על ידי כבודו, אנשים נכנסים עם הדברים, להביא את הישועה, ובפרט עכשו, כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, כי ירבו ימיה ויוסיפו לך שנות חיים חזק חזק ונתחזק, אם זקני (הסבא קדישא) היה רואה את כבודו הוא היה רוקד, היה רוקד עד לשמים, הוא היה יודע להעריך אנהנו לא ראויים מספיק להעריך את הזהר הקדוש.

הזהר הקדוש לא היה זו מידו של מורי ורבי זקני. אשרי מי שהקדוש ברוך הוא מנכה על ידו שתבוא הישועה, שהקדוש ברוך הוא ישמח את כבודו עם אלוקי אברהם כי לאלוקים מגני ארץ מאד נעלה.

... הרשב"י ראשי תבות ישפע שפע רב בכל העולמות, יכתב את זה בפתרת:

"שמעו" ראשי תבות שיהיה נחת ע"ד מ'אה ו'עשרים, מי שיזכה וילמד רשב"י יזכה שיתקיים בו, שיהיה נחת עד מאה ועשרים שנה, הקדוש ברוך הוא יתן לכם עוז ותעצומות להמשיך עם המפעלים האלה בכל העולם, לא רק בארץ ישראל, שכלם יהיו שתפים לקרוב הגאולה, שכל יהודי ויהודי יהיה לו חלק... ואתם הדבקים בד' אלקיכם חיים כלכם היום, בן פורת יוסף".  
גנה ראה וקדש. נד' יצליח דרכך. "כי שם ד' נקרא עליך ויראו ממך".

נשק את היד של האדמו"ר ולינוהו.

הגבאי ר' ישראל אמר שהצדיק לא היה כמעט אף פעם בשמחה גדולה כזו, ולא דבר כל כך הרבה בהתפעלות כל כך.

האדמו"ר נתן מתנה חמילה שלמה עם ספרים, והצדיק רצה לשלם, והאדמו"ר אמר: אני מחלק לכל העולם בחנם, ומהצדיק אני אקח כסף???



"אם זקני היה רואה את כבודו (הסבא קדישא, רבי ישראל אברהם צדיק) הוא היה רוקד, היה רוקד עד לשמים, הוא היה יודע להעריך אנהנו לא ראויים מספיק להעריך את הזהר הקדוש"

## כתב שותפות

### יהודי יקר!!!

בס"ד זכית להיות שתף במאמצי הגאולה  
 וללמוד זוהר הקדוש "יחד שבטי ישראל",  
 להווי ידוע לך, שבשתי דקות לימוד זוהר ליום,  
 אתה בן עולם הבא, וזוכה להיות מרואי פני המלך!

**ברצוננו להגיע לכל יהודי ויהודי באשר הוא שם!  
 וזהו בגדר הצלת נפשות ממש! ובך משתבח הקב"ה בכל יום!**

בכמה שקלים ליום אתה נעשה שתף לרשב"י הקדוש,  
 זוכה לשמירה והגנה לך ולמשפחתך ובכל משלח ידך.

בא והטה שכם, למפעל הקדוש  
 שכלו לשם שמים, לקירוב הגאולה ברחמים.

### זכור המשיח בפתח!

וכל מי שיכנס בתוך תיבת ההצלה של הרשב"י, יזכה לספת מגן!  
 ולא יחוש ולא יפחד מהאויבים, מהטילים, ומכל מיני פגעים.

הרוח פולו שלך,

מן לרשב"י ותקבל פי אלה,

בברכת אלה המגן,

מפעל הזוהר העולמי

אנא הושיטו ידיכם ומלאו את הטופס המצורף,

ושלחו בפקס: 02-9951300

לתרומות בכרטיס אשראי: 054-8433385

ניתן לשלוח בפקס הנ"ל, שמות לתפלה וישועה:

וכן אפשר להתפלל וללמוד זוהר הקדוש לעלוי נשמת

תזכו למצוות ולחיים טובים!

## הוראה לחיוב חשבון תורם יקר אנא מלא במקומות הלבנים

קוד מסלקה		סוג חשבון	מספר חשבון											
בנק	סניף													

לכבוד בנק \_\_\_\_\_

סניף \_\_\_\_\_

כתובת הסניף \_\_\_\_\_

קוד מוסד	אסמכתא/קוד מזהה של הלקוח בחברה			
4 7 6 9 5				

אני/הח"מ (שם בעל/י החשבון כמופיע בספרי הבנק) \_\_\_\_\_ מס' זהות \_\_\_\_\_

רחוב \_\_\_\_\_ עיר \_\_\_\_\_ מיקוד \_\_\_\_\_ טלפון \_\_\_\_\_

נותנים לכם את הוראה לחייב את חשבוננו/הני"ל בסכומים ובמועדים שיומציאו לכם מדי פעם באמצעי מנגנוני ע"י יגן עדן התחתון" כמפורט מטה ב"פרטי ההרשאה".

2. ידוע לי/לנו כי:

- הוראה זו ניתנת לכיטול ע"י הודעה פנימי/מאתנו בכתב לבנק וליגן עדן התחתון" שתכנס לתוקף, יום עסקים אחד לאחר מתי הודעה בכנק וכן, ניתנת לכיטול עפ"י הוראת כל דין.
- אחיה/נהיה רשאים/ם לכטול מראש חיוב מסוים ובלבד, שהודעה על כך תימסר על ידי/נו לבנק בכתב, לפחות יום עסקים אחד לפני מועד החיוב.
- אחיה/נהיה רשאים/ם לכטול חיוב, לא יותר משששים ימים ממועד החיוב אם אוכיל/נוכח לבנק, כי החיוב אינו תואם את המועדים או הסכומים שנקבעו בכתב ההרשאה, אם נקבעו.
- ידוע לי/לנו כי הפרטים שצוינו בכתב ההרשאה ומילויים, הם נושאים שעלינו להסדיר עם המוטב.
- ידוע לי/לנו, כי סכומי החיוב עפ"י ההרשאה זו, יופיעו בדפי החשבון וכי לא תישלח לי/לנו ע"י הבנק הודעה מיוחדת ביוני חייבים אלה.
- הבנק יפעל בהתאם להוראות בכתב ההרשאה זה, כל עוד מצב החשבון יאפשר זאת, וכל עוד לא תהיה מניעה חוקית או אחרת לכיטול.
- הבנק רשאי להוציאני/נו מן ההסדר המפורט בכתב ההרשאה זה, אם תהיה לו סובה סבירה לכך, ויודיע לי/לנו על כך מיד לאחר קבלת החלטתו, תוך ציון הסיבה.
- נא לאשר ליגן עדן התחתון" בספח המחובר לזה, קבלת הוראות אלו מפני/מאתנו.

פרטי ההרשאה מספר פעמים \_\_\_\_\_ מתאריך \_\_\_\_\_ עד תאריך \_\_\_\_\_

חתימת בעל/י החשבון \_\_\_\_\_

קוד מסלקה		סוג חשבון	מספר חשבון											
בנק	סניף													

## אישור הבנק

לכבוד "יגן עדן התחתון" (עפ"י זוהר פ' לך לך)

רח' נחשון 01 בית שמש 29099

בית שמש

קוד מוסד	אסמכתא/קוד מזהה של הלקוח בחברה			
4 7 6 9 5				

קבלנו הוראות פ \_\_\_\_\_ לכבוד חייבים בסכומים ובמועדים שיופיעו באמצעי מנגנוני שתצוינו לנו מידי פעם בפעם, ואשר מספר חשבוננו/ם בכנק יהיה נקוב בהם והכל בהתאם למפורט בכתב ההרשאה.

רשפנו לפנינו את ההוראות, ונפעל בהתאם כל עוד מצב החשבון יאפשר זאת. כל עוד לא תהיה מניעה חוקית או אחרת לכיטול, כל עוד לא התקבלה אצלנו הוראת כיטול בכתב על ידי בעל/י החשבון, או כל עוד לא הוצאו/ בעל/י החשבון מן ההסדר. אישור זה לא יפגע בהתייבותיכם כלפינו, לפי כתב השיפוי שנחתם על ידיכם.

ככבוד רב,

בנק \_\_\_\_\_

סניף \_\_\_\_\_

תאריך \_\_\_\_\_

חתימה וחותמת הסניף \_\_\_\_\_